

Beschikking tot het opleggen van bestuurlijke boetes als bedoeld in artikel 1:80 (oud) van de Wet op het financieel toezicht aan HDI-Gerling Verzekeringen N.V.

Gelet op de artikelen 3:10 en 3:17, 1:80 tot en met 1:88 (oud) en de bijlage bij artikel 1:80 (oud) en 1:98 van de Wet op het financieel toezicht (hierna: Wft), artikel 7 van de Invoerings- en aanpassingswet Wet op het financieel toezicht (hierna: I&a-wet Wft) en de artikelen 3:2, 3:4, tweede lid, en 3:46 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb).

BESLUIT De Nederlandsche Bank NV (hierna: DNB) het volgende:

DNB legt aan HDI- Gerling Verzekeringen N.V. (hierna: HDI), gevestigd te Rotterdam op het adres Westblaak 14, twee bestuurlijke boetes op als bedoeld in artikel 1:80 van de Wft (oud). Deze bestuurlijke boetes van ad EUR 30.000,- worden aan HDI opgelegd vanwege overtreding van artikel 3:10 en 3:17 van de Wft in de periode van tenminste 1 januari 2007 tot en met 4 juli 2013.

De bestuurlijke boetes bedragen in totaal **EUR 60.000,-**.

Betaling van de bestuurlijke boetes dient, tenzij bezwaar wordt ingesteld, te geschieden binnen de in artikel 1:85, eerste lid, van de Wft (oud) voorgeschreven termijn van zes weken na de inwerkingtreding van dit besluit. De betaling dient te worden gedaan op rekeningnummer [REDACTED] ten name van De Nederlandsche Bank NV, Westeinde 1 te Amsterdam, onder vermelding van factuurnummer: [REDACTED]

Aan dit besluit liggen de navolgende overwegingen ten grondslag.

Wettelijk kader

1. *Artikel 3:10 Wft:*

‘1. Een (...) verzekeraar (...) met zetel in Nederland voert een adequaat beleid dat een integere uitoefening van haar onderscheidenlijk zijn bedrijf waarborgt. Hieronder wordt verstaan dat:

- a) belangenverstrengeling wordt tegengegaan;
- b) wordt tegengegaan dat de financiële onderneming of haar werknemers strafbare feiten of andere wetsovertredingen begaan die het vertrouwen in de financiële onderneming of in de financiële markten kunnen schaden;
- c) wordt tegengegaan dat wegens haar cliënten het vertrouwen in de financiële onderneming of in de financiële markten kan worden geschaad; en
- d) wordt tegengegaan dat andere handelingen door de financiële onderneming of haar werknemers wordt verricht die op een dusdanige wijze ingaan tegen hetgeen volgens het ongeschreven recht in het maatschappelijk verkeer betaamt, dat hierdoor het vertrouwen in de financiële onderneming of in de financiële markten ernstig kan worden geschaad.

2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld met betrekking tot de minimumvoorwaarden waaraan het beleid, bedoeld in het eerste lid, moet voldoen.
(...).'

Artikel 3:17 Wft:

'1. Een (...) verzekeraar (...) met zetel in Nederland richt de bedrijfsvoering zodanig in dat deze een beheerste en integere uitoefening van haar onderscheidenlijk zijn bedrijf waarborgt.

2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld met betrekking tot het eerste lid. Deze regels hebben betrekking op:

a) het beheersen van bedrijfsprocessen en bedrijfsrisico's;

b) integriteit, waaronder wordt verstaan het tegengaan van:

1° belangenverstrengeling;

2° het begaan van strafbare feiten of andere wetsovertredingen door de financiële onderneming of haar werknemers, die het vertrouwen in de financiële onderneming of in de financiële markten kunnen schaden;

3° relaties met cliënten die het vertrouwen in de financiële onderneming of in de financiële markten kunnen schaden; en

4° andere handelingen door de financiële onderneming of haar werknemers die op een dusdanige wijze ingaan tegen hetgeen volgens het ongeschreven recht in het maatschappelijk verkeer betaamt, dat hierdoor het vertrouwen in de financiële onderneming of in de financiële markten ernstig kan worden geschaad;

c) de soliditeit van de financiële onderneming, waaronder wordt verstaan:

1° (...)

2° het beheersen van andere risico's die de soliditeit van de financiële onderneming kunnen aantasten;(...).'

Artikel 1 van het Besluit prudentiële regels Wft (hierna: Bpr) definieert het begrip integriteitsrisico als: 'gevaar voor aantasting van de reputatie of bestaande of toekomstige bedreiging van het vermogen of resultaat van een financiële onderneming als gevolg van een ontoereikende naleving van hetgeen bij of krachtens enig wettelijk voorschrift is voorgeschreven.'

Artikel 10 Bpr:

'1. Een (...) verzekeraar (...) als bedoeld in artikel 3:10, eerste lid (...) van de wet draagt zorg voor een systematische analyse van integriteitsrisico's.

2. De financiële onderneming (...) draagt er zorg voor dat het beleid, bedoeld in artikel 3:10, eerste lid, van de wet zijn neerslag vindt in procedures en maatregelen.

3. De financiële onderneming (...) stelt alle relevante bedrijfsonderdelen in kennis van het beleid en de procedures en maatregelen.

4. De financiële onderneming (...) draagt zorg voor de uitvoering en de systematische toetsing van het beleid en de procedures en maatregelen.

5. De financiële onderneming (...) draagt zorg voor onafhankelijk toezicht op de uitvoering van het beleid en de procedures en maatregelen met betrekking tot de integere uitoefening van het bedrijf en beschikt over procedures die erin voorzien dat gesignaleerde tekortkomingen of gebreken worden gerapporteerd aan de personen die belast zijn met de taak, bedoeld in artikel 21.

6. De financiële onderneming (...) beschikt over procedures die erin voorzien dat

gesignaleerde tekortkomingen of gebreken met betrekking tot de integere uitoefening van het bedrijf onder toezicht van de personen belast met de taak, bedoeld in artikel 21, tot een gepaste bijstelling leiden.'

Artikel 11 Bpr:

'1. Een (...) verzekeraar, (...) als bedoeld in artikel 3:17, eerste lid, (...) van de wet beschikt over procedures en maatregelen met betrekking tot het tegengaan van verstrengeling van privé-belangen van:

- a. personen die het beleid van de financiële onderneming bepalen;
- b. groepsbestuurders;
- c. leden van het orgaan dat is belast met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de financiële onderneming; en
- d. andere werknemers of andere personen die in haar opdracht op structurele basis werkzaamheden voor haar verrichten, met haar belangen of die van haar cliënten.

2. De (...) verzekeraar (...) beschikt over procedures en maatregelen met betrekking tot het verlenen van financiële diensten op basis van personeelscondities aan personen die het beleid van de financiële onderneming bepalen en groepsbestuurders.

3. Financiële dienstverlening door de (...) verzekeraar, (...) op basis van personeelscondities aan personen die het beleid van de financiële onderneming bepalen of groepsbestuurders vindt uitsluitend plaats in de normale uitoefening van het bedrijf en vindt telkens slechts plaats na instemming door het orgaan dat is belast met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de financiële onderneming dan wel namens een daartoe aangewezen orgaan.

4. Financiële dienstverlening door de (...) verzekeraar, (...), aan personen die het beleid van de financiële onderneming bepalen of groepsbestuurders vindt, indien de dienst buiten de grenzen van het bij de financiële onderneming bestaande systeem van personeelscondities wordt verleend, uitsluitend plaats in de normale uitoefening van het bedrijf en tegen de gebruikelijke commerciële voorwaarden en zekerheden.

5. Financiële dienstverlening door (...) verzekeraar, (...) aan leden van het orgaan dat belast is met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de financiële onderneming, alsmede aan familieleden, niet zijnde personeelsleden, van personen die het beleid van de financiële onderneming bepalen, van groepsbestuurders en van leden van het orgaan dat belast is met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de financiële onderneming, geschiedt uitsluitend in de normale uitoefening van het bedrijf en tegen de gebruikelijke commerciële voorwaarden en zekerheden.'

Artikel 17 Bpr:

'1. De bedrijfsvoering van een (...) verzekeraar (...) als bedoeld in artikel 3:17, eerste lid, omvat:

- a. een duidelijke, evenwichtige en adequate organisatiestructuur;
- b. een duidelijke, evenwichtige en adequate verdeling van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden;(...)

2. De bedrijfsvoering is afgestemd op de aard, omvang, risico's en complexiteit van de werkzaamheden van de financiële onderneming of bijkantoor.

3. (...)

4. De effectiviteit van de organisatie-inrichting en van de procedures en maatregelen wordt ten minste jaarlijks op onafhankelijke wijze getoetst. Daartoe beschikt de financiële

onderneming of het bijkantoor over een organisatieonderdeel dat deze interne controlefunctie uitoefent. De financiële onderneming (...) voorziet erin dat gesignaleerde tekortkomingen worden opgeheven.'

Artikel 18 Bpr:

'Een (...) verzekeraar (...) als bedoeld in artikel 17 beschikt over een adequate functiescheiding met het oog op een beheerste bedrijfsvoering.'

Onderzoek

2. Aanleiding

In januari 2013 heeft HDI bij DNB een incident gemeld zoals bedoeld in artikel 12, derde lid, Bpr. HDI heeft toen gemeld dat [REDACTED] buiten zijn bevoegdheden was getreden en buiten het investeringsbeleid van HDI had gehandeld, in combinatie met mogelijke belangenverstrengeling. HDI heeft DNB laten weten dat haar externe accountant, [REDACTED], gevraagd was onderzoek te doen naar de aard van de investeringen en de mogelijke belangenverstrengeling. Nadien heeft DNB diverse gegevens en bescheiden, waaronder rapporten van de externe accountant van HDI alsmede een actieplan van HDI, via HDI ontvangen.

Voorts heeft DNB in de periode juni en juli 2013 een van tevoren aangekondigd onderzoek verricht bij HDI in het kader van het cross-sectorale thema-onderzoek corruptie. In het kader van dit onderzoek heeft DNB HDI op verschillende data tussen 19 juni en 4 juli 2013 bezocht. Gedurende deze dagen zijn met verschillende medewerkers van HDI gesprekken gevoerd. Dit onderzoek is op 4 juli 2013 geëindigd en heeft uiteindelijk geleid tot het DNB Corruptie Rapport HDI d.d. 17 oktober 2013.

3. Resultaten onderzoek

Uit het handelsregister van de Kamer van Koophandel, de openbare registers inzake de Wft bij DNB, de door HDI verstrekte gegevens en bescheiden, de door diverse betrokken personen gegeven verklaringen en het door DNB verrichte onderzoek naar corruptie is in ieder geval het volgende gebleken:

Organisatie

- HDI is opgericht in 1978. Haar bezoekadres is Westblaak 14, 3012 KL te Rotterdam. HDI heeft als statutair doel o.a. het uitoefenen van het schadeverzekeringsbedrijf.
- HDI is ingeschreven in het register van DNB met een vergunning voor het uitoefenen van het bedrijf van schadeverzekeraar zoals bedoeld in artikel 2:27 lid 1 Wft.
- Haar bestuur bestaat thans uit [REDACTED] (sinds 11 april 2013) en [REDACTED] (sinds 11 april 2013). Enig aandeelhouder van HDI is HDI-Gerling Industrie Versicherung AG.
- [REDACTED] was bestuurder van HDI van 1 januari 2000 tot 1 maart 2013;
- [REDACTED] was bestuurder van HDI van 1 april 2011 tot 1 oktober 2013;
- [REDACTED] was bestuurder van HDI van 1 juni 2005 tot 1 januari 2012;
- [REDACTED] was bestuurder van HDI van 1 juni 2005 tot 1 januari 2014.

Rekening courant/leningen

- Artikel 14 van de Gedragscode Belangenverstrengeling en Marktmisbruik d.d. 24 september 2008 bepaalt dat HDI aan bestuurders financiële diensten kan verstrekken i) tegen gebruikelijke commerciële voorwaarden en zekerheden, of ii) tegen personeelscondities. De volgende gebeurtenissen betreffen betalingen die in de periode van 23 juli 2010 tot eind 2012 aan [redacted] zijn gedaan en die het karakter hebben van een lening:

- verschillende voorschotten aan [redacted] tot een bedrag van EUR 15.000,- per voorschot;
- aankoop door [redacted] en [redacted] van een appartement aan de [redacted] Ridderkerk voor een bedrag van EUR 142.259,84;
- privé reiskosten van [redacted], [redacted], en een derde niet aan HDI gerelateerde persoon, [redacted], ad in totaal EUR 11.592,95.

Voor bovengenoemde bedragen is geen rente in rekening gebracht. De rekening courant verhouding tussen [redacted] en HDI was niet gedocumenteerd en daarop zijn geen personeelscondities van toepassing verklaard. [redacted] gaf zelf opdracht tot de verschillende betalingstransacties, die zonder fiattering door een andere medewerker van HDI en zonder of voorzien van slechts zeer minimale onderliggende bescheiden werden uitgevoerd. De betreffende betalingen werden op een interne rekening courant (met nummer 12562) van [redacted] bij HDI gedebiteerd. [redacted] betaalde de op die rekening courant geboekte bedragen steeds aan HDI terug, soms prompt, soms aan het einde van het betreffende kalenderjaar.

- Op 31 juli 2012 en 10 oktober 2012 heeft HDI in totaal EUR 3.159.000,- betaald voor de aankoop van een appartement aan het adres [redacted], Palma de Mallorca. [redacted] heeft opdracht gegeven tot deze betalingen. De betreffende betalingen werden door HDI gedebiteerd op een interne rekening courant ten name van [redacted] en [redacted], waarvan [redacted] en [redacted] -persoonlijke vrienden van [redacted] - bestuurders zijn.

Dit appartement is de gezamenlijke eigendom van [redacted] en [redacted] en van [redacted] en [redacted]. [redacted] en [redacted] gebruikten het adres [redacted] als contactadres.

- [redacted] heeft verklaard dat het appartement met name voor [redacted] en [redacted] is gekocht, ook al zijn [redacted] en m [redacted] mede eigenaar.
- Er is een leningsovereenkomst gedateerd 20 december 2012 met als leningnemers i) [redacted] en [redacted], ii) [redacted] en [redacted]; en iii) [redacted] en als leninggever HDI. Volgens deze overeenkomst hebben leningnemers i) en ii) ieder EUR 1.600.000,- en leningnemer iii) EUR 1.000.000,- geleend, derhalve in totaal EUR 4.200.000,-, tegen respectievelijk 4% en 0% rente. De lening loopt van 1 oktober 2012 tot 1 juli 2013. Deze lening is aangegaan om vast te leggen wat de leningnemers moeten terugbetalen aan HDI in verband met de door HDI betaalde bedragen ter zake van de aankoop van het appartement in Mallorca. De lening is niet gedekt door onderpand. De lening was op 1 juli 2013 niet terugbetaald.

heeft voor de voornoemde lening ad EUR 1.600.000,- geen zekerheid verstrekt. De rente op deze lening van EUR 1.600.000,- bedraagt 4%. Een ongedekte persoonlijke lening van EUR 1.600.000,- tegen 4% rente is commercieel niet gebruikelijk. Er zijn geen personeelscondities van toepassing verklaard op deze lening. Artikel 14 van de voornoemde Gedragscode is dan ook niet door HDI toegepast in het kader van de rekening courant verhouding tussen HDI en en deze lening aan .

Betalingen inzake

- Van eind september 2011 tot eind 2012 heeft HDI betalingen voor een totaalbedrag van ruim EUR 1.000.000,- verricht ten behoeve van en zijn echtgenote en hun bedrijven: , gevestigd te Dubai, , gevestigd te Dubai en .

Deze betalingen hadden betrekking op:

- financiering voor de aankoop van een appartement aan de te Rotterdam ad EUR 410.000,-;
- huur en andere kosten van een appartement in Mallorca ad EUR 45.000,-;
- fiscale schuld van ad EUR 17.104,-;
- betalingen terzake van het in Schiedam ad EUR 104.276,-;
- diverse rekeningen van advocatenkantoren gericht aan en ad EUR 100.535,-;
- een rekening van een verhuisbedrijf in Dubai gericht aan ad EUR 10.069,-;
- diensten van aan ad EUR 8.259,-;
- niet nader gespecificeerde betalingen waaronder in ieder geval een bedrag ad EUR 400.000,-.

gaf zelf opdracht tot de verschillende betalingen, die zonder fattering door een andere medewerker van HDI en zonder of voorzien van slechts zeer minimale onderliggende bescheiden werden uitgevoerd. De onderliggende bescheiden betreffen mede e-mails van aan privé-emailadres met verzoeken om bepaalde bedragen te betalen.

De betreffende betalingen werden op een interne rekening courant (nummer 18500) van en bij HDI geadmistreerd. De betreffende bedragen zijn ten dele terugbetaald door en .

De heer en mevrouw zijn bestuurders van is niet ingeschreven in het Nederlandse handelsregister, wel bestaat er een , waarvan bestuurder is.

- heeft verklaard dat hij met zijn echtgenote het appartement aan de te Rotterdam huurt van en . had het appartement aan de op 18 juli 2011 van en gekocht, maar die koopovereenkomst is op 29 januari 2013 ontbonden. en waren in ieder geval op 21 mei 2013 eigenaar van dit appartement. De dochter van en woont in het appartement aan de in Rotterdam, dat eigendom is van en zijn echtgenote.

- [redacted] heeft over [redacted] en [redacted] het volgende verklaard:
“[redacted] en [redacted] zijn persoonlijke vrienden van mij en hebben een zakelijk probleem gekregen in Dubai waar zij onder [redacted] en [redacted] handelen.” Door zakelijke problemen in Dubai kwamen [redacted] volgens [redacted] in financiële problemen, voelden zij zich bedreigd in Dubai en besloten zij naar Europa terug te komen. “Op hun directe vraag of ik behulpzaam kon zijn in dit hele proces heb ik overwogen wat het zakelijk voordeel zou kunnen zijn voor HDI/NL. Na overleg met partijen, kwamen [we; toevoeging DNB] tot de conclusie dat voor HDI/NL een netwerk geopend zou worden in Dubai en Nederland met een aanzienlijk potentieel aan klanten voor HDI/NL c.q. HDI Worldwide. Het netwerk van deze personen bevindt zich in de TOP 500 van Nederland op zakelijk en privégebied.”
Betalingen inzake [redacted]
- Van februari 2011 tot september 2012 heeft HDI aan of ten behoeve van de vereniging [redacted] verschillende bedragen betaald ter hoogte van in totaal EUR 261.482,39 bestaande uit onder meer:
 - betaling aan een notaris van een bedrag van bijna EUR 167.000,- voor de aankoop van een garage aan de [redacted] in Rotterdam, die eigendom is van [redacted],
 - EUR 7.250,- betaald voor de aankoop van een raceauto, een BMW;
 - facturen betaald ter zake van reparatie van een Porsche 944 van in totaal ad EUR 10.942,-, die gericht waren aan [redacted],
 - verschillende bedragen van in totaal EUR 32.500,- die zijn betaald aan [redacted] in verband met [redacted].[redacted] heeft opdracht gegeven tot de meeste betalingen. Een van de andere toenmalige bestuurders van HDI, [redacted], heeft één maal aan [redacted] verzocht een rekening aan [redacted] te betalen voor reparatie van een Porsche. De betaling ter zake van de BMW is verricht met als onderliggende document een e-mail met rekeninggegevens verzonden door [redacted].
[redacted] is blijkens de oprichtingsakte d.d. 4 oktober 2010 opgericht door [redacted] en [redacted]. [redacted] is gevestigd aan het adres [redacted] te [redacted], dat ook het privéadres is van [redacted]. Sinds de oprichting van [redacted] is [redacted] ([redacted] van [redacted] tot [redacted]) de voorzitter, [redacted] ([redacted] sinds [redacted] tot [redacted]) de penningmeester en [redacted] secretaris van [redacted].
- Het statutaire doel van [redacted] is blijkens artikel 3 van de statuten van de vereniging “het (doen) beoefenen en het (doen) bevorderen van de (auto)rensport door en ten behoeve van de leden (...)”. Er waren zeven personen lid van [redacted], waaronder [redacted], [redacted], [redacted], me [redacted], en [redacted]. [redacted] hebben aan de interne audit afdeling van HDI verklaard dat [redacted] was opgericht om privé actief deel te nemen aan race wedstrijden. De leden zouden daarvoor EUR 3.000,- per jaar lidmaatschapsgeld moeten betalen. Daarnaast zouden sponsors [redacted] moeten financieren, te weten HDI, verzekeringsmakelaar [redacted], [redacted], vader van [redacted]. De sponsors zouden van de

raceauto van [REDACTED] gebruik kunnen maken voor promotionele activiteiten. Er is echter met geen van deze drie partijen een sponsorcontract gesloten. Ook beschikte HDI tot december 2013 niet over sponsorbeleid. Cliënten van HDI hebben wel deelgenomen aan enkele raceactiviteiten met de raceauto van [REDACTED].

- [REDACTED] heeft aan DNB verklaard dat [REDACTED] hem gevraagd heeft om op te richten om relaties van HDI uit te nodigen om te racen. HDI zou [REDACTED] gaan sponsoren. [REDACTED] heeft de sponsoring door HDI van [REDACTED] aan [REDACTED] overgelaten. [REDACTED] zag [REDACTED] als een zakelijke activiteit. [REDACTED] verklaarde verder dat [REDACTED] niet is geworden wat hij ervan had verwacht; hij heeft slechts twee keer gereden in de raceauto van [REDACTED], geen nieuwe auto maar een dertig jaar oude Porsche. Pas toen [REDACTED] door de toenmalige directeur Business Legal, Compliance en Risk Management van HDI in het kader van het registreren van nevenfuncties [REDACTED] er op wees dat er mogelijk sprake zou kunnen zijn van verstrengeling van privé-belangen van [REDACTED] in zijn functie als bestuurder van HDI, heeft [REDACTED] besloten af te treden als voorzitter van [REDACTED]. Dat besluit is niet geëffectueerd; [REDACTED] heeft aan DNB verklaard pas af te treden als de door HDI ten behoeve van [REDACTED] verrichte betalingen aan HDI zijn terugbetaald.
- [REDACTED] van de Raad van Commissarissen van HDI [REDACTED], heeft verklaard dat hij niet bekend was met sponsoring door HDI van [REDACTED]. Hij heeft aan [REDACTED] medegedeeld dat zij de sponsoring van [REDACTED] in privé dienen terug te betalen.
Leningen inzake plezierjacht "[REDACTED]" en/of "[REDACTED]"
- HDI heeft van 17 september tot 14 december 2012 verschillende betalingen gedaan aan diverse partijen van in totaal bijna EUR 1.250.000,- in verband met een plezierjacht, geheten "[REDACTED]" en/of "[REDACTED]". [REDACTED] heeft opdracht gegeven voor deze betalingen. De onderliggende bescheiden voor de betalingen betreffen mede e-mails gericht aan het privé e-mailadres van [REDACTED], waaronder een e-mail gestuurd door [REDACTED]. Het aanvraagformulier van HDI voor verzekering van de [REDACTED] vermeldt [REDACTED] op het adres in [REDACTED], Palma de Mallorca en het e-mail adres [REDACTED].
- [REDACTED] heeft over de betalingen terzake van de [REDACTED] verklaard dat dit een investering betrof "uit hoofde van risicospreiding en rendementsverbetering". Het jacht is eerst aangekocht door HDI en vervolgens eigendom geworden van [REDACTED], aan wie HDI op 12 november 2012 twee leningen van in totaal EUR 1.250.000,- heeft verstrekt. Enig directeur en enig aandeelhouder van [REDACTED] is de [REDACTED] van HDI, [REDACTED], heeft de twee leningsovereenkomsten opgesteld. Hij heeft daarover aan DNB verklaard dat de betalingen van HDI terzake van de [REDACTED] onder deze leningen zijn gebracht
Leningen inzake [REDACTED]
- HDI heeft op 13 december 2012 twee leningen verstrekt aan [REDACTED], gevestigd in Aruba. Iedere afzonderlijke lening bedroeg AWG 1.250.000,- (circa EUR 512.000,-), derhalve AWG 2.500.000,- (circa EUR 1.024.000,-) in totaal. Beide leningsovereenkomsten zijn voor HDI ondertekend door [REDACTED] en voor

- door [redacted], als bestuurder van [redacted] die de bestuurder is van [redacted]
- Ongeveer 2/3^e van de aandelen in [redacted] wordt indirect gehouden door [redacted] en [redacted]. Ten tijde van het verstrekken van deze lening was [redacted] tevens commissaris van HDI. [redacted] heeft nooit aan HDI gemeld dat hij met [redacted], [redacted], ruim 2/3^e van de aandelen houdt in [redacted]
 - In de jaarstaten die HDI aan DNB heeft opgeleverd is vermeld dat [redacted] commissaris is van een dochtervennootschap van [redacted]. Beide leningen zijn volgens de derde overweging in de leningsovereenkomst aan [redacted] verstrekt in het kader van aflossing van een lening die [redacted] aan [redacted] moest terugbetalen.
 - [redacted] is afgetreden als commissaris van HDI nadat [redacted] HDI's Raad van Commissarissen hem had geconfronteerd met zijn deelneming in [redacted] en de leningen van HDI aan [redacted].
Leningen inzake [redacted] en [redacted]
 - [redacted] is gevestigd in Aruba en houdt indirect ongeveer 1/3^e in de aandelen van [redacted]. [redacted] is bestuurder van [redacted] is ook in verschillende hoedanigheden, o.a. als bestuurder, commissaris of (indirect) bestuurder van een/de aandeelhouder, betrokken bij de volgende vennootschappen
 - [redacted];
 - [redacted] en [redacted];
 - [redacted];waaraan HDI leningen heeft verstrekt. [redacted] treffen elkaar ook als respectievelijk commissaris en bestuurder van de op Curaçao gevestigde [redacted]
 - [redacted] is een op Aruba gevestigde rechtspersoon. [redacted] is bestuurder van [redacted] HDI heeft aan [redacted] drie leningen verstrekt, twee leningen van ieder AWG 2.000.000,- en één lening van AWG 1.000.000,-, in totaal omgerekend ruim EUR 1.200.000,-. De leningsovereenkomsten zijn voor HDI getekend door [redacted]. De leningen aan [redacted] zijn gecureerd door zwaar achtergestelde hypotheekrechten.
 - [redacted] is een in Nederland gevestigde vennootschap. Enig aandeelhouder van [redacted] is [redacted], gevestigd te Curaçao, waarvan [redacted] bestuurder is, die op haar beurt wordt bestuurd door [redacted]. [redacted] was van 21 juni 2012 tot 17 augustus 2012 bestuurder van [redacted], [redacted] waren commissarissen van [redacted] van 17 augustus 2012 tot 20 december 2012. [redacted] is vanaf 17 augustus 2012 commissaris van [redacted] HDI heeft aan [redacted] leningen verstrekt voor een bedrag van in totaal EUR 5 miljoen onder een kredietpandovereenkomst d.d. 16 augustus 2012, die namens HDI is getekend door [redacted].

- [redacted] is gevestigd in Bonaire en haar bestuurder is [redacted], waarvan [redacted] bestuurder is, die op haar beurt door [redacted] wordt bestuurd. HDI heeft aan [redacted] een lening verstrekt die per 31 december 2012 USD 750.000,- bedroeg. De lening is gecureerd door hypotheekrechten die op 4 december 2012 zijn gevestigd, waarbij [redacted] schriftelijk heeft gemachtigd namens HDI.
Dienstverlening door [redacted]
- [redacted] is een in Nederland gevestigde vennootschap. Enig aandeelhouder in [redacted] is de [redacted]. [redacted] is bestuurder van [redacted]. [redacted] heeft verder geen werknemers in dienst. [redacted] heeft in 2012 diensten verleend aan HDI in het kader van het "Margaux project", te weten de overname door HDI van [redacted], en daarvoor EUR 200.000,- aan HDI in rekening gebracht. De dienstverlening door [redacted] is geschied door [redacted]. De Raad van Commissarissen van HDI had de heer [redacted] in zijn hoedanigheid van commissaris van HDI gevraagd de overname door HDI van [redacted] te begeleiden, waarmee [redacted] had ingestemd. Achteraf heeft [redacted] aan HDI een rekening gestuurd voor de door [redacted] verleende diensten. [redacted] heeft echter niet aan HDI laten weten dat hij niet in zijn hoedanigheid van commissaris op de overname van [redacted] zou toezien maar dat hij als commerciële dienstverlener advies zou geven en daarvoor zou gaan factureren. De Raad van Commissarissen van HDI heeft nimmer met [redacted] over kosten c.q. een vergoeding voor zijn begeleiding gesproken. De rekeningen zijn ter attentie van [redacted] gezonden en [redacted] heeft de rekeningen ook voor akkoord geparafeerd.
Huur bedrijfspand
- HDI huurt een van haar bedrijfspanden, te weten aan het adres Westblaak 6-12 in Rotterdam, van [redacted]. Alle aandelen in [redacted] worden gehouden door [redacted]. [redacted] heeft certificaten van aandelen uitgegeven aan HDI, medewerkers van HDI, ex-medewerkers van HDI en aan derden. Ook de bestuurders van HDI houden certificaten in de [redacted].
- [redacted] is bestuurder van [redacted] en van de [redacted]. Hij was tot juni 2013 financieel directeur controlling en administratie van HDI en sindsdien hoofd van de afdeling accounting van HDI. In die hoedanigheid was hij mede verantwoordelijk voor betaling van de huur van het bedrijfspand aan de Westblaak 6-12. Als bestuurder van [redacted] is hij mede verantwoordelijk voor de huurovereenkomst. [redacted] verklaarde daarover aan DNB: "Dus ja, als ik de huurprijs zou willen verhogen en we zitten allemaal te slapen dan zou hier belangenverstremgeling op kunnen treden". [redacted] is hij mede verantwoordelijk voor de hoogte van de huur en voor uitkering van dividend aan de [redacted]. Verder houdt [redacted] (winstgerechtigde) certificaten in de [redacted]. De bestuurders van HDI staan in een hiërarchische relatie tot [redacted].
- Procedures of maatregelen ten aanzien van het voorkomen of beheersen van mogelijke belangenverstremgeling tussen [redacted], [redacted] en HDI zijn er evenmin.

Algemeen

- Volgens artikel 16 lid 2 van de Statuten van HDI dient de Raad van Commissarissen van HDI goedkeuring te geven voor besluiten van de Raad van Bestuur om – kort gezegd – leningen te verstrekken van meer één miljoen euro (EUR 1.000.000,-). Er is niet gebleken van een dergelijke (aan de betaling voorafgaande) goedkeuring van de Raad van Commissarissen voor:
 - de betalingen door HDI ter zake van een appartement in Mallorca ad in totaal EUR 4.200.000,-, die het karakter van een lening hebben. Eerst nadat deze betalingen gedaan waren, zijn zij gedocumenteerd in een akte van schuldbekentenis van [redacted] en [redacted], [redacted] en [redacted] en zijn [redacted]. Deze akte is, derhalve achteraf, door [redacted] Raad van Commissarissen, voor akkoord gesigneerd;
 - de betalingen door HDI terzake van het plezierjacht [redacted] ad EUR 1.250.000,-, die het karakter van een lening hadden; ook deze betalingen zijn achteraf als een lening gedocumenteerd;
 - de leningen van HDI aan [redacted] ad AWG 2.500.000,-;
 - de leningen van HDI aan [redacted] ad EUR 1.200.000,- en aan [redacted] ad EUR 5.000.000,-.
- [redacted] was binnen de Raad van Bestuur van HDI in ieder geval vanaf de fusie van HDI met [redacted] in november 2011 tot het staken van zijn werkzaamheden per 1 januari 2013 zowel voorzitter (CEO), financieel directeur (CFO), alsmede verantwoordelijk voor risk management (CRO). [redacted] was ook verantwoordelijk voor (opdrachtgeving van) audit, welke functie destijds aan [redacted] van HDI was uitbesteed.
- HDI beschikte in de periode van november 2011 tot het ontslag van [redacted] per 1 maart 2013 niet over procedures of maatregelen om het uitoefenen van de voornoemde functies adequaat te scheiden. Zo ontbraken er concrete beschrijvingen per functie met daarin de specifieke (extra) taken en verantwoordelijkheden voor die betreffende functies en hoe de scheiding van deze functies wordt geborgd. Gebleken is dat er ook geen sprake was van voldoende tegenwicht van de andere bestuurders, [redacted], tegen [redacted] in de Raad van Bestuur.
- DNB heeft op 5 juli 2012 in haar DNB Risk Management Rapport geconstateerd dat het noodzakelijk is dat HDI de scheiding van taken en verantwoordelijkheden van deze functies nader formaliseert.
- HDI heeft onvoldoende maatregelen heeft genomen naar aanleiding van het DNB Risk Management Rapport. De notulen van de vergadering van de Raad van Bestuur van juli 2012 melden alleen dat het bestuur besluit “nadrukkelijk na te denken op welke wijze binnen de bestaande structuren de posities van een sterk CRO- en CFO-office kunnen worden gerealiseerd opdat gedegen countervailing powers op de resp. disciplines kan worden geborgd. Dit onderwerp wordt op de agenda voor de volgende vergadering geplaatst.”
- Uit een bestuursbesluit van 4 september 2012 blijkt dat aan [redacted] nieuwe bevoegdheden gegeven worden in verband met een belang in een Duitse vennootschap. De portefeuilleverdeling van de bestuurders is echter voor het overige onveranderd gebleven en werd in het bestuursbesluit herbevestigd.
- Eerst bij brief van 22 februari 2013 liet HDI aan DNB weten dat HDI bij gelegenheid van

de voorgenomen benoeming van [REDACTED] tot lid van de Raad van Bestuur de taken ten aanzien van Risk Management en Compliance niet meer bij één lid van de Raad van Bestuur zal neerleggen. Ook de taken ten aanzien van financiën en interne audit werden toen gescheiden. Geen van de leden van de Raad van Bestuur werd tot CEO benoemd.

- Uit het door DNB bij HDI verrichte cross-sectorale thema-onderzoek corruptie is onder meer gebleken dat in ieder geval ten tijde van het onderzoek in juni/juli 2013:
 - er geen sprake was van een systematische analyse van integriteitsrisico's, waaronder het risico op corruptie.
 - het corruptierisico binnen HDI werd onderschat. Ondanks dat bepaalde onderdelen van het corruptierisico zijn geadresseerd in beleid en procedures, zoals bijvoorbeeld de integriteit van medewerkers en de opgave van nevenfuncties en privé belangen, was er geen benadering op een strategisch niveau van compliance en integriteit. Van een schriftelijk vastgelegde en integrale strategie en visie met betrekking tot integriteit en compliance, op grond waarvan het Compliance Actieplan een uitwerking zou kunnen zijn, was tot 4 juli 2013 bijvoorbeeld geen sprake. Voorts was tot dan toe bijvoorbeeld niet aangetoond dat de Raad van Bestuur van HDI richting de medewerkers op een regelmatige wijze communiceerde over het belang van integriteit en transparantie binnen de onderneming, meer specifiek over het belang van het voorkomen van betrokkenheid bij corruptie door middel van omkoping en belangenverstrengeling.
 - de Raad van Bestuur van HDI onvoldoende bijdroeg aan het creëren van een integere en transparante bedrijfscultuur, meer specifiek in het voorkomen van corruptie.
 - er onvoldoende bewustzijn binnen de organisatie bestond voor wat betreft het corruptierisico, terwijl geen (toereikende) training aan medewerkers wordt gegeven ten aanzien van een integere bedrijfsvoering, met in het bijzonder aandacht voor corruptie.
 - er onvoldoende bekendheid c.q. duidelijkheid binnen de organisatie bestond met het doen van meldingen van integriteit gerelateerde incidenten, waaronder het voorkomen van corruptie.
 - taken en verantwoordelijkheden van het senior management met betrekking tot (een beleid tot) het voorkomen van corruptie onvoldoende duidelijk waren belegd;
 - er onvoldoende kennis en aandacht binnen de gehele Raad van Bestuur bestond voor het onderwerp corruptie (en integriteit in bredere zin);
 - er geen periodieke rapportages waren opgesteld ten aanzien van compliance en integriteit, waaronder het onderwerp corruptie;
 - onvoldoende uitvoering werd gegeven aan het onafhankelijke toezicht op de uitvoering van het gestelde integriteitbeleid, waaronder de verschillende elementen van corruptie.

Constatering overtreding artikel 3:10 Wft

4. HDI is een (schade)verzekeraar. Artikel 3:10 Wft vereist - voor zover hier van belang - dat een verzekeraar een adequaat beleid voert dat een integere bedrijfsuitoefening waarborgt. Daaronder wordt in ieder geval verstaan dat belangenverstrengeling respectievelijk de schijn

van belangenverstremgeling wordt tegengegaan. Ook dient te worden tegengegaan dat andere handelingen door de verzekeraar of haar werknemers worden verricht die op een dusdanige wijze ingaan tegen hetgeen volgens het ongeschreven recht in het maatschappelijk verkeer betaamt, dat hierdoor het vertrouwen in de verzekeraar of in de financiële markten ernstig kan worden geschaad.

De gebodsbepaling ex artikel 3:10 Wft wordt nader uitgewerkt in het Bpr. In het navolgende zullen de vereisten die het Bpr aan de integere bedrijfsuitoefening stelt, afzonderlijk worden beoordeeld.

5. *Overtreding van artikel 3:10 Wft jo. artikel 10, eerste lid, Bpr*

Artikel 10, eerste lid, Bpr vereist – voor zover hier van belang – dat de integere bedrijfsuitoefening in ieder geval een systematische analyse van integriteitsrisico's omvat. Hiertoe licht de verzekeraar op continue basis de eigen organisatie door om te bezien bij welke bedrijfsonderdelen er gevaar op integriteitsrisico's bestaat. De systematische analyse van integriteitsrisico's is het fundament van een integere en beheerste bedrijfsvoering. Het inzichtelijk maken van de integriteitsrisico's vormt de basis voor het opstellen en implementeren van beleid en procedures om een integere bedrijfsvoering te waarborgen.

Zoals uit het DNB Corruptie Rapport HDI d.d. 17 oktober 2013 en de bovengenoemde feiten en omstandigheden is gebleken, ontbrak bij HDI een systematische analyse van integriteitsrisico's. Daarmee heeft HDI artikel 3:10 Wft jo. artikel 10, eerste lid, Bpr overtreden.

6. *Overtreding van artikel 3:10 Wft jo. artikel 10, tweede lid, Bpr*

Artikel 10, tweede lid, Bpr vereist – voor zover hier van belang – dat de verzekeraar het beleid met betrekking tot de onderwerpen die in de wet genoemd worden, vertaalt in organisatorische en administratieve procedures en maatregelen. Dat beleid en de procedures en maatregelen ten aanzien van integriteit geïntegreerd worden in de bedrijfsprocessen en op die manier bijdragen aan een integriteitsbewuste bedrijfscultuur. Deze procedures en maatregelen dragen bij aan de vorming van de bedrijfscultuur van de onderneming. De bedrijfscultuur is een belangrijke interne omgevingsfactor ter inbedding van integer handelen.

Nu uit het cross-sectorale thema-onderzoek corruptie van juni/ juli 2013 is gebleken dat een onderliggende risico analyse in ieder geval tot dan toe ontbrak, is het beleid van HDI – dat zijn neerslag moet vinden in procedures en maatregelen – niet afgestemd op de risico's van de bedrijfsvoering. DNB acht de bestaande procedures en maatregelen reeds daarom onvoldoende om een beheerste en integere bedrijfsvoering te kunnen waarborgen.

Los daarvan blijkt uit het feit dat HDI de betalingen heeft gedaan en transacties is aangegaan die vermeld zijn in paragraaf 3 en waarbij sprake is van belangenverstremgeling, of althans de schijn van belangenverstremgeling, dat het beleid, de procedures en de maatregelen van HDI zoals artikel 10, tweede lid, Bpr vereist, onvoldoende zijn, met name op het gebied van integriteit, in het bijzonder het tegengaan van belangenverstremgeling. Daarmee heeft HDI artikel 3:10 Wft jo. artikel 10, tweede lid, Bpr overtreden.

7. *Overtreding van artikel 3:10 Wft jo. artikel 10, derde lid, Bpr*

Artikel 10, derde lid, Bpr vereist – voor zover hier van belang – dat de procedures en maatregelen zoals bedoeld in artikel 10, tweede lid, Bpr, aan alle relevante afdelingen binnen de financiële onderneming bekend worden gemaakt. Integriteitrisico's kunnen voortvloeien uit activiteiten, relaties en handelingen van bijna alle geledingen van financiële ondernemingen. Hierbij wordt overigens wel erkend dat het ene onderdeel van een onderneming wellicht een groter risico vormt dan het andere; het is aan de onderneming zelf om hier een juiste inschatting van te maken. Verder is het van belang dat de voornoemde procedures en maatregelen geïntegreerd worden in de bedrijfsprocessen en op die manier bijdragen aan een integriteitbewuste bedrijfscultuur. Hierbij wordt nog opgemerkt dat scholing en opleiding belangrijke instrumenten zijn om het bewustzijn met betrekking tot het integer handelen binnen de onderneming te vergroten.

Zoals blijkt uit paragraaf 3 is door HDI het corruptierisico onderschat, heeft de voormalige Raad van Bestuur onvoldoende bijgedragen aan het creëren van een integere en transparante bedrijfscultuur, was er binnen de organisatie onvoldoende bewustzijn voor wat betreft het corruptierisico, was er geen (toereikende) training gegeven aan medewerkers ten aanzien van integere bedrijfsvoering en is er onvoldoende bekendheid c.q. duidelijkheid over het doen van meldingen van integriteit gerelateerde incidenten. Voornoemde feiten en omstandigheden, in onderlinge samenhang gezien, maken dat DNB van oordeel is dat HDI artikel 3:10 Wft jo. artikel 10, derde lid, Bpr heeft overtreden.

8. *Overtreding van artikel 3:10 Wft jo. artikel 10, vierde lid, Bpr*

Artikel 10, vierde lid, Bpr vereist – voor zover hier van belang – dat beleid, procedure en maatregelen ook daadwerkelijk worden uitgevoerd en systematisch worden getoetst. De waarborgen voor een integere uitoefening van het bedrijf vinden voornamelijk hun neerslag in de bedrijfsvoering van de verzekeraar.

DNB heeft geconstateerd dat interne regels die mede een integere bedrijfsuitoefening dienen te waarborgen, niet werden nageleefd. Zo diende de Raad van Commissarissen van HDI, volgens artikel 16 lid 2 van de Statuten van HDI, die laatstelijk gewijzigd zijn op 18 november 2011, bijvoorbeeld goedkeuring te geven voor besluiten van de Raad van Bestuur om – kort gezegd – leningen te verstrekken van meer EUR 1.000.000,-. Er is niet gebleken van een dergelijke (aan de betaling voorafgaande) goedkeuring van de Raad van Commissarissen voor:

- de betalingen door HDI ter zake van een appartement in Mallorca ad in totaal EUR 4.200.000,-, die het karakter van een lening hebben.
- de betalingen door HDI terzake van het plezierjacht [REDACTED] ad EUR 1.250.000,-, die het karakter van een lening hadden;
- de leningen van HDI aan [REDACTED] ad AWG 2.500.000,-;
- de leningen van HDI aan [REDACTED] ad EUR 1.200.000,- en aan [REDACTED] ad EUR 5.000.000,-.

Voorts is door HDI de Gedragscode Belangenverstrengeling en Marktmissbruik d.d. 24 september 2008 niet toegepast op in ieder geval de volgende betalingen waarbij geen rente in rekening is gebracht, waartoe [REDACTED] zelf opdracht gaf en die zonder fiatting door een andere medewerker van HDI en zonder of voorzien van slechts zeer minimale onderliggende bescheiden werden uitgevoerd:

- verschillende voorschotten aan [REDACTED] tot een bedrag van EUR 15.000,- per voorschot;

- aankoop door [redacted] en [redacted] van een appartement aan de [redacted] te Ridderkerk voor een bedrag van EUR 142.259,84 op 23 juli 2010;
- privé reiskosten van [redacted], [redacted], en een derde niet aan HDI gerelateerde persoon, [redacted], ad in totaal EUR 11.592,95.

Gelet hierop is DNB van mening dat HDI in ieder geval vanaf 23 juli 2010 artikel 3:10 Wft jo. artikel 10, vierde lid, Bpr heeft overtreden.

Conclusie overtreding artikel 3:10 Wft

9. Gelet op het bovenstaande stelt DNB vast dat HDI in ieder geval vanaf 23 juli 2010 tot in ieder geval het einde van het onderzoek van DNB bij HDI op 4 juli 2013 artikel 3:10 van de Wft heeft overtreden.

Constatering overtreding artikel 3:17 Wft

10. Artikel 3:17 Wft vereist – voor zover hier van belang - dat een verzekeraar haar bedrijfsvoering zodanig inricht dat deze een beheerste en integere bedrijfsvoering van haar bedrijf waarborgt. Daaronder moet in ieder geval worden verstaan dat de verzekeraar over een interne controlefunctie, een compliance functie en een onafhankelijke risicobeheerfunctie beschikt. Deze functies dienen, respectievelijk, de effectiviteit van de organisatie-inrichting en de procedures en maatregelen jaarlijks op onafhankelijke wijze te toetsen, waarbij de verzekeraar moet zorgen dat tekortkomingen worden opgeheven. Voorts dienen deze functies de naleving van wettelijke en interne regels van de verzekeraar zelf te controleren en een onafhankelijk risicobeheer uit te voeren dat is gericht op het identificeren, meten en evalueren van de risico's waaraan de verzekeraar is of kan worden blootgesteld. Verder dient een verzekeraar over een adequate functiescheiding te beschikken met het oog op een beheerste bedrijfsvoering.

De gebodsbepaling ex artikel 3:17 Wft wordt nader uitgewerkt in het Bpr. In het navolgende zullen de vereisten die het Bpr aan de beheerste en integere bedrijfsvoering stelt, afzonderlijk worden beoordeeld.

11. *Overtreding van artikel 3:17 Wft jo. artikel 11, eerste lid, Bpr*

Artikel 11 Bpr vereist –voor zover hier van belang– dat een verzekeraar beschikt over procedures en maatregelen om (de schijn van) belangenverstremgeling bij personen werkzaam voor de organisatie te voorkomen. Dat betekent dat moet worden voorkomen dat privébelangen van medewerkers en beleidsbepalers conflicteren met de zakelijke belangen in de uitoefening van hun functie.

HDI beschikt niet over voldoende adequate procedures en maatregelen die een integere bedrijfsuitoefening waarborgen ten aanzien van het tegengaan van belangenverstremgeling of de schijn van belangenverstremgeling zoals artikel 11, eerste lid, Bpr vereist. Voor zover HDI wel beschikt over procedures en maatregelen, zoals de Gedragscode Belangenverstremgeling en Marktmissbruik, constateert DNB dat deze in ieder geval onvoldoende zijn geïmplementeerd dan wel niet of onvoldoende werden nageleefd. Dat blijkt in ieder geval uit de volgende situaties met betrekking tot betalingen die HDI heeft gedaan en transacties die HDI is aangegaan:

- [redacted] gaf in de diverse gevallen zelf en rechtstreeks opdracht tot het doen van betalingen door HDI ten behoeve van zichzelf en [redacted]

- Dit betrof als eerste de aankoop door ■ en ■ van een appartement aan de ■ te Ridderkerk voor een bedrag van EUR 142.259,84 op 23 juli 2010. Hierbij was dan ook sprake van vermenging of in ieder geval de schijn van vermenging met ■ privébelangen.
- HDI deed verschillende betalingen ten behoeve van ■ en ■ en hun bedrijven. ■ heeft opdracht gegeven tot deze betalingen. ■ heeft verklaard dat ■ goede vrienden van hem waren en dat hij hen wilde helpen. Dat deed ■ weliswaar volgens eigen zeggen opdat ■ zakelijke relaties in het Midden Oosten bij HDI konden aanbrengen, maar bij de betreffende betalingen en transacties ter hoogte van in totaal meer dan EUR 1.100.000,- is niet gebleken van enig zakelijk belang van HDI. Derhalve was ook hier sprake van vermenging of in ieder geval de schijn van vermenging met ■ privébelangen.
 - HDI heeft verschillende betalingen verricht van in totaal EUR 479.175,- ten behoeve van een racevereniging die is opgericht om de leden, waaronder ■, ■ en ■, privé te laten autoracen. ■ en ■ waren de oprichters van deze race vereniging. ■ en ■ zijn bestuurders van de vereniging. ■ heeft opdracht gegeven tot de betreffende betalingen. De betalingen werden gedaan onder het motto van sponsoring. Er was echter geen sponsorcontract tussen HDI en de racevereniging en HDI had tot december 2013 geen beleid ten aanzien van sponsoring. Er was hier dan ook sprake van vermenging of in ieder geval de schijn van vermenging met ■, ■ en ■ privébelangen.
 - HDI financierde de aankoop van een appartement in Palma de Mallorca waarvan ■ en ■ in privé en hun "persoonlijke vrienden" ■ en ■ eigenaar zijn. Een daaraan gerelateerde lening aan hen en aan ■ bedraagt in totaal EUR 4.200.000,-. ■ heeft opdracht gegeven tot de betreffende betalingen. De lening is niet gedekt door onderpand en is niet terugbetaald op 1 juli 2013, de vervaldatum. Nu niet is gebleken van enig zakelijk belang van HDI, was ook hier sprake van vermenging of in ieder geval de schijn van vermenging met ■ privébelangen.
 - HDI financierde een plezierjacht voor ■ en ■. ■ heeft opdracht gegeven tot de betreffende betalingen. ■ heeft daarover weliswaar verklaard dat dit een investering betrof om het investeringsrisico te diversifiëren, maar ■ en ■ -die naar eigen zeggen van ■ goed bevriend zijn met ■ - zijn enig aandeelhouders van de rechtspersoon die de eigendom van de boot verwierf. Nu niet is gebleken van enig zakelijk belang van HDI, was ook hier sprake van vermenging of in ieder geval de schijn van vermenging met ■ privébelangen.
 - HDI heeft ■ gefinancierd, waarin het lid van de Raad van Commissarissen van HDI, ■, met ■, indirect 2/3e van de aandelen hield ten tijde van het verstrekken van de leningen. ■ was op het moment van verstrekken van de lening tevens commissaris van HDI. Ten tijde van het verstrekken van deze leningen heeft ■ nagelaten deze eigendomsverhouding aan HDI kenbaar te maken. Bij de leningen aan ■ was dan ook sprake van vermenging of in ieder geval de schijn van vermenging met de privébelangen.
 - HDI heeft voorts de volgende drie vennootschappen ■

[redacted], [redacted] en [redacted] gefinancierd, waarbij er in ieder geval sprake is van de schijn van belangenverstrengeling. [redacted] is namelijk de derde indirecte aandeelhouder in [redacted] en voorts is [redacted], in verschillende hoedanigheden, zowel als aandeelhouder als bestuurder, betrokken bij de drie voornoemde leningnemers. [redacted] treffen elkaar daarnaast ook als respectievelijk commissaris en bestuurder van een andere vennootschap, [redacted], een op Curaçao gevestigde [redacted]. [redacted] was op het moment van verstrekken van de leningen aan de drie vennootschappen tevens commissaris van HDI, zodat naar het oordeel van DNB ook sprake in dit geval sprake is van vermenging of in ieder geval de schijn van vermenging met de privébelangen van [redacted].

- Verder heeft HDI diensten afgenomen van één van haar commissarissen, namelijk [redacted], die zoals achteraf bleek, niet als commissaris maar als commerciële dienstverlener HDI adviseerde via [redacted] (waar hij bestuurder van was), en daarvoor kosten aan HDI in rekening heeft gebracht. Ook in deze situatie is sprake van vermenging of in ieder geval de schijn van vermenging met de privébelangen van [redacted]. De rekeningen zijn ter attentie van [redacted] gezonden en [redacted] heeft de rekeningen ook voor akkoord geparafeerd.
- Tot slot is er sprake van belangenverstrengeling of in ieder geval de schijn van belangenverstrengeling ter zake van de huur door HDI van een kantoorpand aan de Westblaak, omdat [redacted] zowel bestuurder is van [redacted] en van de [redacted], als financieel directeur controlling en administratie respectievelijk hoofd van de afdeling accounting van HDI en ook in een hiërarchische verhouding staat tot bestuurders van HDI die tevens winstgerechtigde certificaathouder zijn. Ook [redacted] heeft winstgerechtigde certificaten in [redacted] gehouden.

In alle bovengenoemde gevallen is niet gebleken van adequate procedures of maatregelen om verstrengeling met de privébelangen te voorkomen of te beheersen.

Voornoemde feiten en omstandigheden, in onderlinge samenhang bezien, maken dat DNB van oordeel is dat HDI in ieder geval vanaf 23 juli 2010 artikel 3:17 Wft jo. artikel 11, eerste lid, Bpr heeft overtreden.

12. *Overtreding van artikel 3:17 Wft jo. artikel 11, vierde lid, Bpr*

Artikel 11, derde lid, van het Bpr vereist – voor zover hier van belang – dat financiële dienstverlening door een verzekeraar op basis van personeelscondities aan personen die het beleid van de financiële onderneming bepalen, uitsluitend plaatsvindt in de normale uitoefening van het bedrijf en telkens slechts na instemming door het orgaan dat is belast met het toezicht op het beleid of een daartoe aangewezen persoon.

De verschillende voorschotten aan [redacted] tot een bedrag van EUR 15.000,- per voorschot, de aankoop door [redacted] en [redacted] van een appartement aan de [redacted] te Ridderkerk voor een bedrag van EUR 142.259,84, alsmede de privé reiskosten van [redacted], [redacted], en een derde niet aan HDI gerelateerde persoon, [redacted], ad in totaal EUR 11.592,95 kwalificeren als leningen aan [redacted]. Hetzelfde geldt voor de leningsovereenkomst gedateerd 20 december 2012 met als leningnemers i) [redacted] en mev [redacted], ii) [redacted] en [redacted]; en iii) [redacted]

██████████ en als leninggever HDI. Volgens deze overeenkomst hebben leningnemers i) en ii) ieder EUR 1.600.000,- en leningnemer iii) EUR 1.000.000,- – ter financiering van het appartement in Mallorca – geleend, derhalve in totaal EUR 4.200.000,-, tegen respectievelijk 4% en 0% rente.

DNB constateert dat niet is gebleken dat daarop personeelscondities van toepassing zijn, zoals artikel 11, derde lid, Bpr vereist.

Artikel 11, vierde lid, Bpr is derhalve in casu relevant. Dit onderdeel van artikel 11 Bpr vereist dat financiële dienstverlening door een verzekeraar aan personen die het beleid van de financiële onderneming bepalen of groepsbestuurders uitsluitend plaatsvindt in de normale uitoefening van het bedrijf en tegen de gebruikelijke commerciële voorwaarden en zekerheden, als die diensten buiten de grenzen van het systeem van personeelscondities worden verleend.

De bedoelde betalingen dan wel leningen zijn niet aangegaan in de normale uitoefening van het bedrijf. Niet valt in te zien hoe een rekening courant verhouding voor privé uitgaven, een lening voor een privé appartement in Ridderkerk, het voorschieten van privé reiskosten en het financieren van een privé appartement in Spanje, allen ten behoeve van ██████████-de voorzitter van de Raad van Bestuur van HDI- bijdraagt aan het uitoefenen van het bedrijf van schadeverzekeraar. De als leningen kwalificerende betalingen zijn, mede gezien de gehanteerde rentepercentages, ook geenszins tegen gebruikelijke commerciële voorwaarden geschied.

Immers, ██████████ betaalde geen rente over de bovengenoemde voorschotten, de privé reiskosten en de aankoopprijs van het appartement. Ook de lening ten behoeve van de financiering van het appartement in Mallorca betreft een niet door zekerheden gedekte persoonlijke lening ad EUR 1.6000.000,-. Tot slot heeft ██████████ geen zekerheden verstrekt voor de overige hiermee samenhangende bedragen van eveneens EUR 1.6000.000,- en EUR 1.000.000,-.

Gezien het bovenstaande is DNB dan ook van oordeel dat HDI in ieder geval vanaf 23 juli 2010 artikel 3:17 Wft jo. artikel 11, vierde lid, van het Bpr heeft overtreden.

13. *Overtreding van artikel 3:17 Wft jo. artikel 17 Bpr*

Artikel 17 Bpr vereist – voor zover van belang – dat de verdeling van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden alle niveaus en onderdelen van de verzekeraar omvatten. Ook binnen de raad van bestuur en de raad van commissarissen dient een duidelijke taakverdeling te bestaan. De rapportagelijnen moeten hiermee in overeenstemming zijn. De taakverdeling en de rapportagelijnen dienen op zodanige wijze te zijn vastgelegd en gecommuniceerd dat alle geledingen van de financiële onderneming een goed begrip hebben van hun taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden, hun rol in de organisatie en het beheersingsproces en de manier waarop zij verantwoording afleggen.

Uit het door DNB verrichte onderzoek naar corruptie bij HDI is gebleken dat:

- taken en verantwoordelijkheden van het senior management met betrekking tot (een beleid tot) het voorkomen van corruptie onvoldoende duidelijk waren belegd;
- er onvoldoende kennis en aandacht binnen de gehele Raad van Bestuur bestond voor het onderwerp corruptie (en integriteit in bredere zin);
- er tot in ieder geval 4 juli 2013 geen periodieke rapportages waren opgesteld ten aanzien

- van compliance en integriteit, waaronder het onderwerp corruptie;
- er onvoldoende uitvoering werd gegeven aan het onafhankelijke toezicht op de uitvoering van het gestelde integriteitsbeleid, waaronder de verschillende elementen van corruptie.
- Gelet hierop is DNB van oordeel dat HDI artikel 3:17 jo. artikel 17 Bpr heeft overtreden.

14. Overtreding van artikel 3:17 Wft jo. artikel 18 Bpr

Artikel 18 Bpr vereist een adequate functiescheiding met het oog op een beheerste bedrijfsvoering. Dit houdt in dat de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van zowel personen – waaronder mede begrepen de bestuurders – zodanig zijn verdeeld dat het risico van het oneigenlijke gebruik van activa wordt beperkt. Voorkomen moet worden dat functies bevoegdheden omvatten waarbij één persoon ongecontroleerd transacties of verplichtingen kan aangaan, kan autoriseren, verwerken en afwickelen, vrije toegang heeft tot activa of in staat is financiële en/of andere gegevens te manipuleren.

Zoals vermeld in paragraaf 3, waren in de Raad van Bestuur van HDI de bevoegdheden van de CEO, CFO en CRO in één persoon verenigd vanaf in ieder geval de fusie van HDI met ██████████ in november 2011 tot het moment dat ██████████ per 1 januari 2013 zijn werkzaamheden staakte. Hierdoor kon ██████████ namens HDI de eerdergenoemde betalingen doen en transacties aangaan. ██████████ had daarmee in principe vrije toegang tot HDI's activa. Gelet hierop heeft HDI tot in ieder geval 1 januari 2013 artikel 3:17 jo. artikel 18 Bpr overtreden.

Conclusie overtreding 3:17 Wft

15. Gelet op bovenstaande stelt DNB vast dat HDI in ieder geval vanaf 23 juli 2010 tot het einde van het onderzoek van DNB bij HDI op 4 juli 2013 artikel 3:17 Wft heeft overtreden.

Bevoegdheid tot handhavend optreden

16. DNB is op grond van artikel 1:80 Wft (oud) in samenhang met de bijlage bij dit artikel bevoegd om een bestuurlijke boete op te leggen ter zake van overtreding van artikel 3:10, eerste lid, en 3:17, eerste lid, Wft.

Overtreding van artikel 3:10, eerste lid, Wft, alsmede overtreding van artikel 3:17, eerste lid, Wft kwalificeren als voortdurende omissies. Uit zowel strafrechtelijke als bestuurs(straf)rechtelijke jurisprudentie blijkt dat de verjarings- dan wel vervaltermijn bij voortdurende omissiedelicten aanvangt nadat de overtreding ongedaan is gemaakt.¹

Op 1 juli 2009 is de Vierde tranche van de Algemene wet bestuursrecht in werking getreden. Sindsdien is in artikel 5:45, eerste lid, Awb bepaald dat indien artikel 5:53 van toepassing is, de bevoegdheid tot het opleggen van een bestuurlijke boete vijf jaren nadat de overtreding heeft plaatsgevonden vervalt.

Nu is er in het overgangsrecht (artikel IV, eerste lid,) bij artikel 5:45 Awb bepaald dat *indien een bestuurlijke sanctie wordt opgelegd wegens een overtreding die plaatsvond voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet, blijft het recht zoals dat gold voor dat tijdstip van toepassing.*

¹ Vgl. Hoge Raad d.d. 23 januari 2007, LJV ZA3863, NJ 2007,83; Hoge Raad d.d. 4 juli 2006, LJV: AX8639; Hoge Raad d.d. 7 juli 2009, LJV: BH1911, NJ 2010, 20 en rechtbank Rotterdam d.d. 19 januari 2012, LJV: BV2271.

Doel van deze bepaling is de nieuwe regeling slechts van toepassing te doen zijn op overtredingen die hebben plaatsgevonden of plaatsvinden na de inwerkingtreding van de Vierde tranche Awb.²

Tot en met 30 juni 2009 (en daarmee tot de inwerkingtreding van de Vierde tranche Awb) stond er in artikel 1:87, eerste lid, Wft dat de bevoegdheid tot het opleggen van een bestuurlijke boete vervalt drie jaren na de dag waarop de overtreding is begaan.

Aangezien de overtredingen van artikel 3:10 en 3:17 Wft naar het oordeel van DNB in ieder geval tot de laatste dag waarop het het cross-sectorale thema-onderzoek corruptie bij HDI, namelijk 4 juli 2013 voortduurde, acht DNB zich tegen het licht van het bovenstaande bevoegd om voor beide overtredingen een bestuurlijke boete op te leggen.

17. DNB voert een vast beleid bij het uitoefenen van haar bevoegdheden tot het treffen van handhavingsmaatregelen (zie www.dnb.nl voor de Beleidsregel Handhavingsbeleid van de Autoriteit Financiële Markten en De Nederlandsche Bank van 10 juli 2008). Dit beleid heeft onder andere als uitgangspunt dat overtredingen niet worden gedoogd en dat in beginsel handhavend dient te worden opgetreden zodra DNB een overtreding heeft geconstateerd. In de belangenafweging bij een besluit tot het al dan niet opleggen van een bestuurlijke boete beoordeelt DNB de ernst en de verwijtbaarheid van de overtreding. Bij deze belangenafweging wordt ook de zienswijze van de overtreder betrokken.

Belangenafweging

18. Voor de vraag of vanwege de geconstateerde overtredingen bestuurlijke boetes moet worden opgelegd aan HDI beoordeelt DNB in de belangenafweging de ernst en de verwijtbaarheid van die overtredingen.
19. Met betrekking tot de ernst van de overtreding overweegt DNB het volgende. Het doel van de Wft is onder meer het waarborgen van de soliditeit van financiële ondernemingen, de stabiliteit van de financiële sector, ordelijke en transparante financiële marktprocessen, zuivere verhoudingen tussen marktpartijen, zorgvuldige behandeling van cliënten, bescherming van de consument en de integriteit van het financiële stelsel.
Artikel 3:10 Wft – voor zover hier van belang – vereist dat een verzekeraar een adequaat beleid voert dat een integere bedrijfstuioefening waarborgt. Daaronder wordt in ieder geval verstaan dat belangenverstremgeling wordt tegengegaan, en dat wordt tegengegaan dat andere handelingen door de verzekeraar of haar werknemers worden verricht die op een dusdanige wijze ingaan tegen hetgeen volgens het ongeschreven recht in het maatschappelijk verkeer betaamt, dat hierdoor het vertrouwen in de verzekeraar of in de financiële markten ernstig kan worden geschaad.
Artikel 3:17 Wft – voor zover hier van belang – vereist dat een verzekeraar haar bedrijfsvoering zodanig inricht dat deze een beheerste en integere bedrijfsvoering van haar bedrijf waarborgt. Daaronder moet in ieder geval worden verstaan dat de verzekeraar over een interne controlefunctie, een compliance functie en een onafhankelijke risicobeheerfunctie beschikt. Deze functies dienen, respectievelijk, de effectiviteit van de organisatie-inrichting en de procedures en maatregelen jaarlijks op onafhankelijke wijze te toetsen, waarbij de

² *Kamerstukken II*, 2003-2004, 29 702, nr. 3, p. 165.

verzekeraar moet zorgen dat tekortkomingen worden opgeheven. Voorts dienen deze functies de naleving van wettelijke en interne regels van de verzekeraar zelf te controleren en een onafhankelijk risicobeheer uit te voeren dat is gericht op het identificeren, meten en evalueren van de risico's waaraan de verzekeraar is of kan worden blootgesteld. Verder dient een verzekeraar over een adequate functiescheiding te beschikken met het oog op een beheerste bedrijfsvoering.

HDI heeft nagelaten een adequaat beleid te voeren dat een integere bedrijfsuitoefening waarborgt en haar bedrijfsvoering zodanig in te richten dat deze een beheerste en integere bedrijfsvoering van haar bedrijf waarborgt. HDI heeft dit in ieder geval vanaf 1 januari 2007 tot het einde van het onderzoek van DNB bij HDI op 4 juli 2013 nagelaten. HDI heeft daarmee de doelstelling van de Wft doorkruist. De overtredingen zijn bovendien gezien de duur, het aantal transacties en betalingen waarbij sprake was van (de schijn van) belangenverstremgeling, en de omvang daarvan aanzienlijk. Voorts heeft HDI financieel nadeel ondervonden van de bedoelde transacties en betalingen. DNB beschouwt deze overtredingen van artikel 3:10 en 3:17 Wft dan ook als ernstige overtredingen.

20. Met betrekking tot de verwijtbaarheid van de overtreding overweegt DNB dat het hebben van een beheerste en integere bedrijfsvoering primair de eigen verantwoordelijkheid van de financiële onderneming en in het belang van die onderneming zelf is. De gebodsbepalingen van de artikelen 3:10 en 3:17 Wft gaan daarom uit van een *'principle based'* benadering. De financiële onderneming dient zelf een analyse te maken van de risico's en haar bedrijfsvoering daar naar in te richten. De financiële onderneming moet in staat zijn zelf te bepalen welke maatregelen moeten worden getroffen gelet op de specifieke risico's die de onderneming loopt. HDI heeft hieraan niet voldaan, terwijl van een professionele marktdeelnemer als HDI mag worden verlangd dat deze zich terdege informeert over de beperkingen waaraan haar gedragingen zijn onderworpen.

Het ontbreken van adequate functiescheiding in de Raad van Bestuur is één van de oorzaken geweest, die heeft geleid tot betalingen en leningen waarbij sprake is van belangenverstremgeling of in ieder geval de schijn daarvan. Ondanks het DNB Risk Management Rapport van 5 juli 2012, waarin hierop gewezen wordt, heeft HDI geen maatregelen genomen ter zake, totdat de litigieuze betalingen en transacties aan het licht kwamen. DNB is, gezien het vorenstaande, van mening dat HDI een grote mate van verwijtbaarheid treft ten aanzien van de overtreding van artikel 3:10, eerste lid en artikel 3:17, eerste lid, Wft.

Zienswijze

21. Bij brief van 19 december 2013, [REDACTED], heeft DNB HDI in kennis gesteld van het voornemen om vanwege de geconstateerde overtredingen over te gaan tot het opleggen van bestuurlijke boetes. HDI is in de gelegenheid gesteld haar zienswijze betreffende dit voornemen naar keuze mondeling of schriftelijk kenbaar te maken. Op 8 januari 2014 ontving DNB het telefonische verzoek om de oorspronkelijk op 14 januari 2014 geplande zienswijzezitting te verzetten naar een dag en tijdstip in week 6 van 2014. Dit verzoek is op 9 januari 2013 per mail herhaald. Op diezelfde dag is per mail aan de gemachtigde van HDI medegedeeld dat DNB conform het telefonische verzoek uitstel zou verlenen tot en met dinsdag 4 februari 2014.

Op 4 februari 2014 heeft er een zienswijzezitting ten kantore van DNB plaatsgevonden en heeft DNB van HDI tevens een schriftelijke zienswijze ontvangen. Hieronder wordt ingegaan op het namens HDI gestelde.

22. In de randnummers 2.2 tot en met 2.2.2, alsmede de randnummers 3.3 tot en met 3.4.6. van de zienswijze wordt, hier kort en zakelijk weergegeven, aangegeven dat tot 13 december 2012 er voor HDI en haar Raad van Commissarissen geen signalen waren van onregelmatigheden of eventuele tekortkomingen in haar integriteitsbeleid en bedrijfsvoering. HDI beschikte over een degelijk beleid en adequate bedrijfsvoering die gebaseerd waren op het 'three-lines-of-defence model'. HDI werd geleid door ervaren bestuurders en commissarissen met verstand van zaken. Tevens was sprake van verschillende procedures en richtlijnen die integriteit bevorderden en corruptie nadrukkelijk verboden. Zakelijk werd er voorts een gedegen beleid gevoerd dat resulteerde in toereikende solvabiliteitsratio en een Standard & Poor's rating van A stable, voorts waren er tot dan toe geen incidenten met DNB of de AFM.

Op 13 december 2012 rapporteerde [REDACTED] in het kader van de jaarcontrole over aanwijzingen van mogelijke onregelmatigheden gepleegd door [REDACTED], [REDACTED] en [REDACTED]. [REDACTED] c.s. hebben onder meer grote geldbedragen aan HDI onttrokken. [REDACTED] had voor zichzelf een positie gecreëerd waarin hij in staat was onregelmatige betalingen af te dwingen en te bepalen hoe deze werden geadmistreerd, zonder dat dit voor anderen kenbaar was. Zo zorgde hij ervoor dat hij kon bepalen wie welke communicatie kreeg te zien en dat betalingen verhuld werden voor onder meer de interne en externe accountant. [REDACTED] heeft volgens HDI aldus doelbewust de interne en externe procedures en reglementen overtreden.

DNB miskent niet dat de bedrijfsvoering van HDI al die tijd is gebaseerd op het 'three-lines-of-defence model', waarbij het management team verantwoordelijk was voor de eerste lijn; compliance, risicomangement, actuariële, HR en de Legal-functie de tweede lijn vormden en de derde lijn voor rekening kwam van de interne en externe audit functies.

Naar aanleiding van de schriftelijke zienswijze van HDI in het kader van deze boeteprocEDURE, waarin verwezen wordt naar [REDACTED]

[REDACTED] is gebleken dat er al sinds circa 2003 onregelmatigheden plaatsvonden. Mede gezien het feit dat de 'third-line-of-defence', namelijk [REDACTED], pas op 13 december 2012 in het kader van de jaarrekeningcontrole over aanwijzingen van mogelijke onregelmatigheden rapporteerde, kan naar het oordeel van DNB niet in alle redelijkheid worden volgehouden dat het 'three-lines-of-defence model' bij HDI adequaat heeft gefunctioneerd. De onregelmatigheden hadden eerder ontdekt moeten worden.

Daar komt bij dat DNB op 29 oktober 2013 zich niet zonder reden heeft voorgenomen om HDI op grond van artikel 1:75, eerste lid, van de Wft een aanwijzing te geven tot het volgen van een gedragslijn die ziet op (onderdelen van) het 'three-lines-of-defence model'. Zoals HDI zelf ook in haar zienswijze aangeeft, heeft zij een groot aantal wijzigingen doorgevoerd in haar organisatie en in haar procedures en maatregelen op basis van een actieplan dat met DNB is afgestemd. HDI heeft namelijk ook zelf geconstateerd dat er verbeterpunten waren op het gebied van structuur en bedrijfsprocessen, zo leidt DNB uit de zienswijze van HDI af.

23. In de randnummers 2.3 tot en met 2.3.4, alsmede de randnummers 3.5 tot en met 3.5.21 van de zienswijze wordt, hier kort en zakelijk weergegeven, aangegeven dat HDI onmiddellijk na bekendwording van de geconstateerde onregelmatigheden is overgegaan tot het nemen van een groot aantal disciplinaire en herstelmaatregelen, waaronder een incidentmelding bij DNB en volledige openheid van zaken en medewerking aan DNB, het doen instellen van vervolgonderzoeken door [REDACTED], [REDACTED] en [REDACTED], met afschrift van de respectievelijke onderzoeksrapporten aan DNB.
- Ook heeft HDI disciplinaire maatregelen getroffen. [REDACTED] is op 1 maart 2013 op staande voet ontslagen en [REDACTED] is na confrontatie met onderzoeksresultaten op 18 maart 2013 afgetreden. Bovendien heeft HDI [REDACTED], [REDACTED] en [REDACTED]. Na overleg met DNB zijn voorts de bestuurders [REDACTED] en [REDACTED] en de commissarissen [REDACTED] en [REDACTED] afgetreden en zal commissaris [REDACTED] per 1 april 2014 aftreden.
- Verder heeft HDI een groot aantal wijzigingen doorgevoerd in haar organisatie en in haar procedures en maatregelen op basis van een actieplan dat met DNB is afgestemd. Zo heeft al in januari 2013 een nieuwe portefeuilleverdeling plaatsgevonden binnen de Raad van Bestuur, is de afdeling Financiële Administratie & Controlling geherstructureerd en wordt de interne auditfunctie nu binnen de groep verricht door [REDACTED]. Voorts zijn en worden er structurele acties ondernomen om de bewustwording van compliance binnen de organisatie verder te vergroten, waaronder een herpositionering van de compliance functie, een scheiding tussen de verantwoordelijkheid op bestuursniveau voor enerzijds compliance en anderzijds de risicomangementfunctie en rechtstreekse toegang van de compliance functie tot de Raad van Bestuur, de (voorzitter van de) Raad van Commissarissen en de interne audit functie.
- Deze herstelmaatregelen - alsook de rol van de nieuwe Raad van Bestuur en van de Raad van Commissarissen daarbij - komen in de kennisgeving van het voornemen tot het opleggen van een bestuurlijke boete niet, althans onvoldoende aan bod. HDI verzoekt DNB om hieraan in een eventueel boetebesluit nadrukkelijk aandacht te besteden.

DNB merkt hierover op dat het de eigen verantwoordelijkheid en ook in het belang van de financiële onderneming is om te voldoen aan wet- en regelgeving. In die zin valt het HDI te prijzen dat zij na de geconstateerde onregelmatigheden zelfstandig is overgegaan tot het nemen van een groot aantal disciplinaire en herstelmaatregelen. Desondanks doet dit naar het oordeel van DNB niet af aan de ernst van de geconstateerde overtredingen waarvoor in casu bestuurlijke boetes worden opgelegd en de verwijtbaarheid van HDI ten tijde van de overtredingen.

In dat verband merkt DNB nog wel op dat zij op 29 oktober 2013 aanleiding heeft gezien om een voornemen aan HDI kenbaar te maken om op grond van artikel 1:75, eerste lid, van de Wft een aanwijzing te geven. DNB heeft haar voorgenomen besluit niet ingetrokken zoals HDI in overweging 3.5.9 van haar schriftelijke zienswijze heeft opgetekend, maar zij heeft op 4 februari 2014 aan HDI schriftelijk laten weten dat zij afziet van haar voorgenomen besluit tot het opleggen van een aanwijzing onder meer omdat HDI inmiddels in voldoende mate en op een kwalitatief hoogwaardig niveau aan de in het voorgenomen aanwijzingsbesluit opgenomen gedragslijn had voldaan.

24. In de randnummers 2.4 tot en met 2.4.2, alsmede de randnummers 4.2 tot en met 4.2.11 van de zienswijze wordt, hier kort en zakelijk weergegeven, betoogd dat HDI artikel 3:10, eerste lid, van de Wft niet heeft overtreden. HDI beschikte reeds per 2008 over een - zeker in

verhouding tot haar omvang - groot aantal procedures en reglementen ter waarborging van een beheerste en integere bedrijfsvoering. Deze procedures en reglementen werden aan een ieder ter hand gesteld en waren vrij beschikbaar op het intranet en via de Compliance Officer en HR. Ook heeft HDI risicoanalyses verricht, onder andere door middel van 0-metingen en de Gap Analyse in het kader van Solvency II. Daarnaast stuurde Compliance tot 2012 op kwartaalbasis compliance-rapportages aan de Raad van Bestuur. Van onderschatting van integriteits- of corruptierisico's was derhalve geen sprake.

HDI is het slachtoffer geworden van [REDACTED] c.s., die doelbewust de interne en externe procedures en maatregelen hebben overtreden en het voor HDI onmogelijk hebben getracht te maken dit te achterhalen. Hierbij geldt dat doelbewuste overtreding van procedures en maatregelen door een bestuurder niet kan worden voorkomen (zeker niet indien een commissaris betrokken is en sprake is van externe samenspanning), zelfs niet door de meest stringente interne controles. Daarbij komt dat het feit dat de onregelmatigheden hebben plaatsgevonden niet per definitie met zich brengt - zoals DNB lijkt te suggereren - dat procedures en maatregelen het beleid ter waarborging van een integere bedrijfsuitoefening onvoldoende adequaat zouden hebben gefunctioneerd. Artikel 3:10 Wft is dus niet overtreden, aldus HDI.

DNB merkt allereerst op dat het in kader van artikel 3:10 Wft jo. artikel 10, eerste lid, Bpr gaat om een systematische analyse van *integriteitrisico's*. Niet gesteld noch gebleken is dat HDI een systematische analyse van integriteitrisico's heeft gemaakt in de periode van de geconstateerde overtreding(en). DNB heeft deze constatering eerder ook vermeld in het DNB Corruptie Rapport HDI d.d. 17 oktober 2013 alsmede in haar brief van 29 oktober 2013 'voornemen tot aanwijzing'. Aldus blijft DNB bij de door haar geconstateerde overtreding van artikel 3:10 Wft jo. artikel 10, eerste lid, Bpr.

Vervolgens komt DNB toe aan de beoordeling van de overtreding van artikel 3:10 Wft jo. artikel 10, tweede lid, Bpr volgens welk voorschrift de verzekeraar het beleid met betrekking tot de onderwerpen die in de wet genoemd worden, vertaalt in organisatorische en administratieve procedures en maatregelen. Uit de Nota van toelichting bij artikel 10 Bpr volgt dat de verzekeraar die dit beleid formuleert 'met behulp van' de integriteitsanalyse. HDI heeft DNB in dit verband gewezen op diverse procedures en reglementen uit januari/februari 2008, 2009 en 2010. DNB blijft van mening dat, nu een onderliggende risico analyse ten tijde van de geconstateerde overtreding(en) ontbrak, het beleid, de procedures en reglementen niet waren afgestemd op de risico's van de bedrijfsvoering van HDI. Dit gold met name op het gebied van integriteit, in het bijzonder het tegengaan van belangenverstrengeling. Niettemin leidt het vorenstaande tot de conclusie dat overtreding van artikel 3:10 Wft (jo. artikel 10, tweede lid, Bpr) eerder is aangevangen dan 23 juli 2010. Dit heeft gevolgen voor het toepasselijk boeteregime, waarop DNB later in deze beschikking terugkomt.

Ten derde komt DNB in dit verband toe aan de beoordeling van de overtreding van artikel 3:10 Wft jo. artikel 10, derde lid, Bpr welk voorschrift vereist dat de procedures en maatregelen zoals bedoeld in artikel 10, tweede lid, Bpr aan alle relevante afdelingen binnen de financiële onderneming, i.c. HDI, bekend worden gemaakt. De zienswijze van HDI verandert het oordeel van DNB niet dat het corruptierisico binnen HDI is onderschat, dat de voormalige Raad van Bestuur onvoldoende heeft bijgedragen aan het creëren van een integere en transparante bedrijfscultuur, dat er binnen de organisatie onvoldoende bewustzijn was voor wat betreft het corruptierisico, dat er geen (toereikende) training werd gegeven aan medewerkers ten aanzien van integere bedrijfsvoering en dat er onvoldoende bekendheid c.q.

duidelijkheid was over het doen van meldingen van integriteit gerelateerde incidenten ten tijde van de geconstateerde overtreding(en). Aldus blijft DNB van oordeel dat HDI artikel 3:10 Wft jo. artikel 10, derde lid, Bpr heeft overtreden.

Tot slot merkt DNB het volgende op ten aanzien van de overtreding van artikel 3:10 Wft jo. artikel 10, vierde lid, Bpr welk voorschrift vereist dat beleid, procedures en maatregelen ook daadwerkelijk worden uitgevoerd en systematisch worden getoetst. Het is evident dat HDI primair verantwoordelijk is voor de bevordering en handhaving van het integer handelen en dat zij toeziet op de realisatie van het geformuleerde beleid en de naleving van interne richtlijnen en gedragscodes door haar medewerkers. Naar het oordeel van DNB heeft DNB genoegzaam aangetoond dat de interne regels die mede een integere bedrijfsuitoefening dienen te waarborgen, door HDI niet werden nageleefd. Dat in casu sprake zou zijn geweest van 'management override' (het fenomeen dat bestuurders eigener beweging interne procedures en reglementen overtreden) acht DNB geen excuus voor de begane overtredingen en geeft geen aanleiding om de overtreding minder verwijtbaar te achten. DNB wijst er in dit verband ook nog op dat bijvoorbeeld meerdere voormalig bestuurders van HDI lid waren van vereniging [REDACTED] en op de hoogte waren van de raceactiviteiten en dat meerdere voormalig bestuurders van HDI winstgerechtigde certificaathouders van aandelen in [REDACTED] waren.

DNB ziet in het beroep van HDI op 'management override' dan ook eerder een bevestiging van haar standpunt dat HDI geen adequaat beleid voerde dat een integere bedrijfsuitoefening dient te waarborgen en aldus artikel 3:10 Wft heeft overtreden. DNB blijft, gezien al het bovenstaande, dan ook van mening dat HDI artikel 3:10 Wft heeft overtreden.

25. In de randnummers 2.5 tot en met 2.5.2, alsmede de randnummers 4.3 tot en met 4.3.12 van de zienswijze wordt, hier kort en zakelijk weergegeven, betoogd dat HDI artikel 3:17, eerste lid, van de Wft niet heeft overtreden. HDI beschikte zoals eerder aangegeven over vele procedures en reglementen ter voorkoming van belangenverstremming. [REDACTED] c.s. hebben die doelbewust overtreden ('management override'), bijvoorbeeld doordat [REDACTED] persoonlijk betalingen verrichtte voor rekening van HDI welke hij bewust verhulde in de boekhouding. Dat betekent niet dat die procedures en maatregelen niet goed functioneerden.

Wat betreft de taakverdeling en rapportagelijnen binnen de organisatie; die waren duidelijk. Een ieder wist wat hij of zij moest doen en aan wie er gerapporteerd moest worden. HDI ontkent niet dat het evenwicht in de taakverdeling binnen het bestuur onder [REDACTED] - achteraf bezien - voor verbetering vatbaar was. Dat enkele feit vormt echter nog geen overtreding van artikel 3:17 Wft. Bovendien heeft HDI dit onmiddellijk aangepast na bekendwording van de onregelmatigheden. Gelet hierop moet volgens HDI worden geconcludeerd dat zij artikel 3:17 Wft niet heeft overtreden.

Allereerst merkt DNB op dat zij het argument inzake 'management override' ook in dit verband niet deelt en zij daarin ook geen aanleiding ziet om de overtreding van artikel 3:17 Wft minder verwijtbaar te achten. Juist het 'three-lines-of-defence model' en de voorschriften bij of krachtens artikel 3:10 en 3:17 Wft, waarvan HDI in casu normadressaat is, zijn er op gericht om integer handelen binnen alle lagen van de financiële onderneming te bevorderen en te handhaven. Een belangrijk criterium bij het tegengaan dat de financiële onderneming of haar medewerkers strafbare feiten (bijvoorbeeld fraude) en wetsovertredingen begaan, is of het vertrouwen in de financiële ondernemingen of in de

financiële markten kan worden geschaad. In het licht van alle feiten en omstandigheden heeft het er naar het oordeel van DNB alle schijn van dat HDI 'management override' juist heeft mogelijk gemaakt en dat het vertrouwen in HDI is geschaad, hetgeen DNB sterkt in haar mening dat HDI de bij of krachtens de gebodsbepaling van artikel 3:17 Wft gestelde voorschriften heeft overtreden.

DNB heeft de constatering van de overtreding van artikel 3:17 Wft mede gebaseerd op de overtreding van artikel 11, eerste lid, Bpr, volgens welke bepaling een verzekeraar beschikt over procedures en maatregelen om belangenverstrengeling bij personen werkzaam voor de organisatie te voorkomen. Een van de feiten die DNB ten grondslag heeft gelegd aan de constatering dat artikel 3:17 jo. artikel 11, eerste lid, Bpr heeft overtreden is het feit dat HDI de aankoop van een appartement in Palma de Mallorca financierde waarvan [REDACTED] en [REDACTED] in privé en hun "persoonlijke vrienden" [REDACTED] en [REDACTED] eigenaar zijn. Een daaraan gerelateerde lening aan hen en aan [REDACTED] bedraagt in totaal EUR 4.200.000,-. [REDACTED] heeft reeds in oktober 2012 opdracht gegeven tot de betreffende betalingen. De lening is niet gedekt door onderpand en is niet terugbetaald op 1 juli 2013, de vervaldatum. Nu niet is gebleken van enig zakelijk belang van HDI, was ook hier sprake van vermenging of in ieder geval de schijn van vermenging met [REDACTED] privébelangen. Volgens HDI gaat DNB er hierbij ten onrechte aan voorbij dat deze lening juist is gesloten als mitigerende maatregel in verband met de mogelijk frauduleuze aankoop door HDI toen die aan het licht kwam in december 2012. De leningsovereenkomst gedateerd 20 december 2012 lijkt inderdaad een mitigerende maatregel voor HDI om terugbetaling te krijgen van het bedrag dat HDI betaald had voor aankoop van het appartement. Dat neemt niet weg dat de betaling van dat bedrag ab initio het karakter had van een lening (waarvan de looptijd is aangevangen op 1 oktober 2012), ook voordat de overeenkomst werd opgemaakt, althans, daar zijn de partijen bij de leningsovereenkomst, inclusief HDI, het blijktens pagina 2 van die overeenkomst over eens. Gezien het feit dat de gedragscode Belangenverstrengeling en Marktmissbruik dateert van 24 september 2008 alsmede gezien het feit dat de onregelmatigheden, die uit [REDACTED] [REDACTED] blijken, vanaf 2003 hebben plaatsgevonden, komt DNB tot de conclusie dat overtreding van artikel 3:17 Wft (jo. artikel 11, eerste lid, Bpr) eerder is aangevangen dan 23 juli 2010. Dit heeft gevolgen voor het toepasselijk boeteregime, waarop DNB later in deze beschikking terugkomt.

DNB heeft de constatering van de overtreding van artikel 3:17 Wft mede gebaseerd op de overtreding van artikel 11, vierde lid, Bpr welk voorschrift vereist dat financiële dienstverlening door een verzekeraar aan personen die het beleid van de financiële onderneming bepalen of groepsbestuurders uitsluitend plaatsvindt in de normale uitoefening van het bedrijf en tegen de gebruikelijke commerciële voorwaarden en zekerheden, als die diensten buiten de grenzen van het systeem van personeelscondities worden verleend. Dat er in relatie tot de voornoemde leningsovereenkomst geen onderpand werd verstrekt had volgens HDI alles te maken met de ontwikkelingen nadien (in 2013). Welke ontwikkelingen dit zouden zijn, heeft HDI niet aangegeven. Het feit dat een relatief laag rentetarief is overeengekomen, houdt volgens HDI verband met de omstandigheid dat de akte van schuldbekentenis verkregen werd als mitigerende maatregel. De akte van schuldbekentenis is wat DNB beschouwt als de leningsovereenkomst van 20 december 2012. DNB blijft ook na

dit argument van HDI bij haar standpunt dat de financiële dienstverlening, namelijk het verstrekken van de lening, niet tegen gebruikelijke commerciële voorwaarden en zekerheden heeft plaatsgevonden. Nu ten tijde van de geldverstrekking überhaupt geen sprake was van een schriftelijke overeenkomst en tevens gelet op de overige feiten omstandigheden, zoals die zijn weergegeven in overweging 12, blijft DNB van mening dat HDI artikel 3:17 Wft jo. artikel 11, vierde lid, Bpr heeft overtreden.

HDI stelt verder dat zij voldeed aan de eisen van artikel 17 Bpr, volgens welk voorschrift de bedrijfsvoering van een verzekeraar als bedoeld in artikel 3:17, eerste lid, Wft (onder meer) een duidelijke, evenwichtige en adequate organisatiestructuur, alsmede ene duidelijke evenwichtige en adequate verdeling van taken en bevoegdheden en verantwoordelijkheden omvat. Ter voorkoming dat DNB in herhaling valt, verwijst DNB naar overweging 13 van deze beschikking alsmede in het DNB Corruptie Rapport HDI d.d. 17 oktober 2013 op basis waarvan zij ook thans nog van mening is dat HDI artikel 3:17 Wft jo. artikel 17 Bpr heeft overtreden.

HDI lijkt tot de slot de overtreding van artikel 3:17 Wft jo. artikel 18 Bpr, het beschikken over een adequate functiescheiding, niet te betwisten. De stelling van HDI dat zij het verbeterpunt, zodra zij daarop werd gewezen, onmiddellijk heeft aangepakt deelt DNB niet. [REDACTED] was binnen de Raad van Bestuur van HDI in ieder geval vanaf de fusie van HDI met [REDACTED] in november 2011 tot het staken van zijn werkzaamheden per 1 januari 2013 zowel voorzitter (CEO), financieel directeur (CFO), alsmede verantwoordelijk voor risk management (CRO). [REDACTED] was ook verantwoordelijk voor (opdrachtgeving van) audit, welke functie destijds aan een externe accountant was uitbesteed. HDI beschikte in deze periode niet over procedures of maatregelen om het uitvoeren van al deze functies adequaat te scheiden. Zo ontbraken er concrete beschrijvingen per functie met daarin de specifieke (extra) taken en verantwoordelijkheden voor die betreffende functies en hoe de scheiding van deze functies wordt geborgd. Ook was er geen sprake van voldoende tegenwicht van de andere bestuurders, [REDACTED] en [REDACTED], tegen [REDACTED] in de Raad van Bestuur. DNB heeft dan ook op 5 juli 2012 in haar DNB Risk Management Rapport (p. 6 en 7) geconstateerd dat het noodzakelijk is dat HDI de scheiding van taken en verantwoordelijkheden van deze functies nader formaliseert. DNB constateert dat HDI onvoldoende maatregelen heeft genomen naar aanleiding van dit rapport. De notulen van de vergadering van de Raad van Bestuur van juli 2012 melden alleen dat het bestuur besluit *“nadrukkelijk na te denken op welke wijze binnen de bestaande structuren de posities van een sterk CRO- en CFO-office kunnen worden gerealiseerd opdat gedegen countervailing powers op de resp. disciplines kan worden geborgd. Dit onderwerp wordt op de agenda voor de volgende vergadering geplaatst.”* Uit een bestuursbesluit van 4 september 2012 blijkt dat aan [REDACTED] nieuwe bevoegdheden gegeven worden in verband met een belang in een Duitse vennootschap. De portefeuilleverdeling van de bestuurders blijft echter voor het overige onveranderd en wordt in het bestuursbesluit herbevestigd. Eerst bij brief van 22 februari 2013 liet HDI aan DNB weten dat HDI bij gelegenheid van de voorgenomen benoeming van [REDACTED] en [REDACTED] tot lid van de Raad van Bestuur de taken ten aanzien van Risk Management en Compliance niet meer bij één lid van de Raad van Bestuur zou beleggen. Ook de taken ten aanzien van financiën en interne audit werden toen gescheiden. Geen van de leden van de Raad van Bestuur werd tot CEO benoemd. Ook de stelling -dat er voor (de Raad van Commissarissen van) HDI tot halverwege 2012 nauwelijks tot geen aanleiding was om de

functiescheiding aan te passen- deelt DNB niet. Gezien de sleutelposities die onder directe verantwoordelijkheid van [REDACTED] vielen (zie ook randnummer 3.4.2 van de schriftelijke zienswijze) is DNB van mening dat evident had moeten zijn dat hier geen sprake was van een adequate functiescheiding zoals bedoeld in artikel 18 Bpr als gevolg waarvan misbruik zou kunnen plaatsvinden. DNB is derhalve van oordeel dat er sprake is van een ernstige en verwijtbare overtreding van artikel 3:17 Wft.

26. In de randnummers 5.2 tot en met 5.2.11 van de zienswijze wordt, hier kort en zakelijk weergegeven, betoogd dat DNB haar voornemen tot het opleggen van een bestuurlijke boete onzorgvuldig heeft voorbereid en gemotiveerd vanwege misbruik van de medewerkingsplicht en schending van de cautieplicht. Gezien artikel 6, eerste lid, van het Europees verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) en daarop gebaseerde Europese en nationale jurisprudentie, zou volgens HDI het bewijsmateriaal geschoond dienen te worden van wilsafhankelijk materiaal. Dit zou in ieder geval de informatie bevatten die is opgenomen in de bijlagen 12, 13, 14, 15, 18 en 20 van het boeterapport. Voorts zou volgens HDI DNB op 12 juli 2013 geen (tijdige) cautie hebben verleend.

DNB deelt deze zienswijze van HDI om meerdere redenen niet. Volgens het thans geldende artikel 5:10a, eerste lid, van de Awb is degene die wordt verhoord met het oog op het aan hem opleggen van een bestraffende sanctie niet verplicht ten behoeve daarvan verklaringen omtrent de overtreding af te leggen. Een verhoor als hiervoor bedoeld –met het oog om een bestraffende sanctie op te leggen– heeft nimmer plaatsgevonden.

Voor zover HDI betoogt dat het zwijgrecht reeds geldt vanaf het moment dat er sprake is van een ‘criminal charge’ en dat daarvan eerder sprake was dan de kennisgeving van het voornemen tot het opleggen van een bestuurlijke boete d.d. 19 december 2013 deelt DNB dat argument niet. Op basis van vaste rechtspraak (Vgl. College van Beroep voor het bedrijfsleven d.d. 25 oktober 2011, ECLI:NL:CBB:2011:BU4338) is pas sprake van een ‘criminal charge’ vanaf het moment waarop ten aanzien van de betrokkene een handeling is verricht waaraan deze in redelijkheid de verwachting kan ontleen dat hem een bestuurlijke boete zal worden opgelegd, dan wel –in voorkomend geval– dat jegens hem strafvervolgning zal worden ingesteld. In zijn algemeenheid valt dit tijdstip volgens de rechtspraak samen met het moment dat HDI de kennisgeving van het voornemen tot het opleggen van een bestuurlijke boete ontvangt. Zo ook in dit geval. Daar komt voor ondernemingen, zoals HDI, bij dat het zwijgrecht in het (financieel) bestuursrecht slechts toekomt aan de bestuurders van de rechtspersoon en derhalve bijvoorbeeld niet aan de extern accountant, het Hoofd Juridische zaken of het Hoofd Accounting.

In de toezichtsfase hebben er wel gesprekken tussen toezichthouders van DNB en vertegenwoordigers en medewerkers van HDI plaatsgevonden teneinde onderzoek te verrichten. De medewerkers van DNB hebben de tijdens de gesprekken ontvangen informatie echter nooit gevorderd en evenmin hebben zij de namens HDI gesproken personen gewezen op de wettelijke medewerkingsverplichting ex artikel 5:20, eerste lid, van de Awb. Van dwang of misbruik van de medewerkingsplicht kan dan ook niet worden gesproken. Hoewel er dus geen sprake was van een ‘criminal charge’ ten tijde van het telefoongesprek dat op 12 juli 2013 tussen de toezichthouder en de bestuursvoorzitter van HDI heeft plaatsgevonden ter voorbereiding op gesprek dat zou plaatsvinden op 16 juli 2013 tussen HDI, de accountant van HDI en toezichthouders van DNB, en de bestuursvoorzitter aldus

geen zwijgrecht toekwam, heeft de toezichthouder er uit oogpunt van zorgvuldigheid voor gekozen om de bestuursvoorzitter van HDI wel de cautie te verlenen.

In het licht van het vorenstaande en gezien het feit dat [REDACTED] op 12 juli 2013 telefonisch heeft aangegeven dat hij weet dat er rechten zijn en wat wel of niet te doen (*“I know there are rights what to do and what not”*) alsmede gelet op het feit dat de verklaringen geen doorslaggevende rol spelen, is DNB van mening dat het bewijsmateriaal niet hoeft te worden geschoond van wilsafhankelijk materiaal.

27. In de randnummers 5.2.12 tot en met 5.2.17 van de zienswijze wordt, hier kort en zakelijk weergegeven, betoogd dat DNB zeer summier onderzoek heeft verricht bij HDI en DNB derhalve geen verstrekkende conclusies op basis van het door haar verrichte onderzoek kan trekken. Van eigen onderzoek van DNB zou bovendien nauwelijks sprake zijn geweest. Als gevolg van het vorenstaande is de kennisgeving van het voornemen tot het opleggen van een bestuurlijke boete ontoereikend onderbouwd of gemotiveerd.

Onder verwijzing naar overweging 2 en 3 van deze beschikking deelt DNB deze grief van HDI niet.

In het kader van het cross-sectorale thema-onderzoek corruptie heeft DNB HDI op verschillende data tussen 19 juni en 4 juli 2013 bezocht. Gedurende die dagen zijn met verschillende medewerkers van HDI gesprekken gevoerd. Daarnaast is in het kader van dat onderzoek documentatie door HDI aan DNB ter beschikking gesteld, welke informatie door DNB is beoordeeld. Vervolgens heeft DNB op 27 augustus 2013 HDI in de gelegenheid gesteld om feitelijke onjuistheden in de voorlopige bevindingen van het thema-onderzoek te weerleggen. Hiervan heeft HDI per brief van 10 september 2013 gebruik gemaakt. Vervolgens heeft naar aanleiding van de reactie van HDI een gesprek plaatsgevonden op 23 september 2013 tussen [REDACTED] namens HDI en twee toezichthouders van DNB. Dit heeft uiteindelijk geleid tot het DNB Corruptie Rapport HDI d.d. 17 oktober 2013. DNB heeft voorts informatie verkregen uit het handelsregister van de Kamer van Koophandel, de openbare registers inzake de Wft bij DNB, de door HDI verstrekte gegevens en bescheiden en verklaringen van diverse betrokken personen (medewerkers, bestuurders, en commissarissen van HDI, alsmede van haar externe accountant). DNB heeft die informatie beoordeeld en is toen tot de (voorlopige) conclusie gekomen dat HDI artikel 3:10 eerste lid en artikel 3:17, eerste lid, Wft heeft overtreden, hetgeen aanleiding heeft gegeven om een boeterapport op te stellen alsmede een goed gemotiveerde kennisgeving van het voornemen tot het opleggen van een bestuurlijke boete. Op grond van artikel 5:53 van de Awb is HDI vervolgens door DNB in de gelegenheid gesteld om naar keuze schriftelijk of mondeling haar zienswijze naar voren te brengen ten aanzien van dit voornemen. HDI heeft zowel een mondelinge als een schriftelijke zienswijze kenbaar gemaakt die opnieuw aanleiding hebben gegeven om alle daarin naar voren gebrachte grieven te onderzoeken en/of te beoordelen. Gezien het vorenstaande is DNB van mening dat zij voldoende adequaat onderzoek heeft verricht en haar besluit voldoende heeft gemotiveerd.

28. In de randnummers 5.3. tot en met 5.3.4 van de zienswijze wordt, hier kort en zakelijk weergegeven, betoogd dat DNB een onevenwichtige en onjuiste belangenafweging heeft gemaakt, alsmede het vertrouwensbeginsel heeft geschonden. Onder de omstandigheden, en in licht van het handhavingsbeleid van DNB, had het op de weg van DNB gelegen te volstaan met het geven van een aanwijzing. In haar belangenafweging had DNB moeten meewegen

dat HDI volledig heeft meegewerkt aan de onderzoeken van DNB en volledig openheid van zaken heeft gegeven. HDI is transparant geweest in alle maatregelen die zij heeft getroffen de onderzoeken zij heeft gelast.

DNB heeft bij brief van 29 oktober 2013 te kennen gegeven voornemens te zijn een aanwijzing aan HDI op te leggen. HDI heeft op 22 november 2013 gereageerd met onder meer de mededeling dat HDI zich ten volle zal inspannen om alle punten naar DNB's tevredenheid af te ronden. Om die reden heeft HDI er destijds van afgezien inhoudelijk te reageren. DNB heeft daarmee het gerechtvaardigde vertrouwen gewekt dat DNB geen zwaarder handhavinginstrument zou inzetten dan een aanwijzing.

Zoals onder overweging 17. is aangegeven, voert DNB op basis van de Beleidsregel Handhavingsbeleid van de Autoriteit Financiële Markten en De Nederlandsche Bank van 10 juli 2008 een vast beleid bij het uitoefenen van haar bevoegdheden tot het treffen van handhavingsmaatregelen. Dit beleid heeft onder andere als uitgangspunt dat overtredingen niet worden gedoogd en dat in beginsel handhavend dient te worden opgetreden zodra DNB een overtreding heeft geconstateerd. Eén van de factoren die in het voornoemde handhavingsbeleid onder het kopje 'Beëindigen van de overtreding en/of bestraffen van het schenden van de norm' wordt genoemd, is: *“Indien de geconstateerde overtreding nog voortduurt, is het handhavend optreden in ieder geval gericht op het beëindigen van de overtreding en herstel van het naleven van de norm. Daarnaast bezien de toezichthouders of er aanleiding is om de overtreder een punitieve sanctie op te leggen. Een punitieve sanctie heeft niet alleen een straffende werking, maar daarvan gaat – algemeen gesproken – ook een generaal en speciaal preventief effect uit, waardoor overtredingen in de toekomst kunnen worden voorkomen.”* DNB heeft in dit geval conform haar handhavingsbeleid gehandeld. Daarbij merkt DNB op dat in de jurisprudentie is bevestigd dat indien de overtreding inmiddels is beëindigd, dit niet tot gevolg heeft dat geen bestuurlijke boete meer opgelegd kan worden. Evenzo volgt uit de jurisprudentie dat er geen strijd is met enige rechtsregel door eerst de overtreding te beëindigen, al dan niet door de inzet van een herstelsanctie, en daarna over te gaan tot bestraffing middels het opleggen van een bestraffende sanctie. HDI heeft DNB per van 22 november 2013 laten weten zij het op prijs stelde dat zij op 4 november 2013 van gedachten kon wisselen over onder meer het voornemen tot het opleggen van een aanwijzing. Voorts laat HDI DNB in voornoemde brief weten dat zij er op dat moment voor kiest om niet nogmaals uitvoerig inhoudelijk te reageren op het voornemen. Het is derhalve HDI's eigen en vrijwillige keuze geweest om niet nogmaals uitvoerig inhoudelijk te reageren. Die keuze dient dan ook voor rekening en risico van HDI te komen. Verder is van zeer concrete en ondubbelzinnige uitlatingen, dat geen bestuurlijke boete aan HDI zou worden opgelegd, aan de zijde van DNB niet gebleken. DNB is dan ook niet van mening dat zij het gerechtvaardigde vertrouwen heeft gewekt dat DNB geen ander of zwaarder handhavinginstrument zou inzetten dan een aanwijzing. Van schending van het vertrouwensbeginsel is in het licht van het bovenstaande naar het oordeel van DNB dan ook geen sprake.

29. In randnummers 5.3.5 en 5.3.6. van de zienswijze wordt hier kort en zakelijk weergegeven, aangegeven dat niet duidelijk wordt waarom DNB HDI beboet en niet de personen die verantwoordelijk zijn voor de misdragingen.

DNB merkt daarover het volgende op. DNB komt volgens vaste rechtspraak een discretionaire bevoegdheid toe om bij overtreding door een onderneming een bestuurlijk boete op te leggen aan de onderneming en/of de feitelijk leidinggevend(en). (vgl. Rb. Rotterdam 23 mei 2013, ECLI:NL:RBROT:2013:CA3454). HDI is, als verzekeraar, normadressaat van de bij of krachtens artikel 3:10 en 3:17 gestelde normen en kwalificeert in casu als pleger van de geconstateerde overtredingen. DNB is gehouden om te motiveren waarom zij HDI wel beboet, maar is niet gehouden om (nader) te motiveren wie zij niet beboet.

30. In randnummer 6.1.2 merkt HDI op dat de kennisgeving van het voornemen tot het opleggen van een bestuurlijke boete niet aangeeft welk bedrag DNB voornemens is op te leggen.

DNB merkt op dat zij niet is gehouden om reeds bij de kennisgeving van het voornemen tot het opleggen van een bestuurlijke boete aan te geven op welk bedrag zij voornemens is de boete vast te stellen (vgl. Rb. Rotterdam 6 februari 2014, ECLI:NL:RBROT:2014:1436, rov. 7.3.).

31. In randnummers 6.3. tot en met 6.3.3. merkt HDI, kort en zakelijk weergegeven, op dat in de kennisgeving van het voornemen tot het opleggen van een bestuurlijke boete ten onrechte gesuggereerd worden dat de vermeende overtredingen niet beëindigd zouden zijn. Minst genomen moet volgens HDI geconcludeerd worden dat ten laatste op 4 juli 2013 de vermeende overtredingen in het licht van alle reeds op dat moment getroffen maatregelen beëindigd waren.

DNB heeft op 29 oktober 2013 nog aanleiding gezien een voornemen aan HDI kenbaar te maken om op grond van artikel 1:75, eerste lid, Wft een aanwijzing te geven terzake van dezelfde overtredingen als in casu aan de orde zijn. Op 4 februari 2014 heeft DNB aan HDI schriftelijk laten weten dat zij afziet van haar voorgenomen besluit tot het opleggen van een aanwijzing onder meer omdat HDI inmiddels in voldoende mate en op een kwalitatief hoogwaardig niveau aan de in het voorgenomen aanwijzingsbesluit opgenomen gedragslijn had voldaan.

32. HDI heeft bij haar schriftelijke zienswijze een overzicht bijgevoegd van vermeende feitelijke onjuistheden en onvolledigheden in de kennisgeving van het voornemen tot het opleggen van een bestuurlijke boete d.d. 19 december 2013. In het overzicht is één opmerking van HDI opgenomen die ziet op de uitleg van de artikelen 3:10 en 3:17 Wft. HDI stelt namelijk dat uit de artikelen 3:10 en 3:17 Wft niet volgt dat die bepalingen tevens zien op het tegengaan van 'de schijn van' belangenverstrengeling.

DNB heeft kennisgenomen van bovengenoemde overzicht en de vermeende feitelijke onjuistheden en onvolledigheden beoordeeld. Voor zover die beoordeling aanleiding gaf tot aanpassingen, heeft DNB die aanpassingen in deze beschikking doorgevoerd. Met betrekking tot de formulering 'de schijn van' belangenverstrengeling merkt DNB het volgende op. Weliswaar volgt niet uit de wettekst van de artikelen 3:10 en 3:17 Wft dat die bepalingen zien op het tegengaan van 'de schijn van' belangenverstrengeling, maar dit volgt echter wel uit de Nota van toelichting bij artikel 11 Bpr, welk artikel een uitwerking is van de

bovenliggende normen uit de artikelen 3:10 en 3:17 Wft. Aldus kent DNB een juiste betekenis toe aan de artikelen 3:10 en 3:17 Wft.

33. De namens HDI gegeven zienswijze brengt DNB niet tot een ander oordeel. DNB blijft van mening dat de overtredingen terecht zijn vastgesteld en dat het opleggen van bestuurlijke boetes noodzakelijk en gerechtvaardigd is. Wel geeft het door HDI gestelde – dat er al vanaf 2003 onregelmatigheden hebben plaatsgevonden – aanleiding tot een aanpassing in de duur van de overtreding en daarmee van het toepasselijk boeteregime.
34. Bij de hierboven beschreven ernstige overtreding die DNB verwijtbaar acht, zijn geen belangen betrokken die DNB ertoe bewegen af te zien van het opleggen van een bestuurlijke boete.

Bestuurlijke boete

35. Bij de vaststelling van de hoogte van de bestuurlijke boetes zal rekening worden gehouden met het navolgende. Met ingang van 1 augustus 2009 is de Wet wijziging boetestelsel financiële sector (hierna: Boetewet) in werking getreden. Ingevolge artikel XII van de Boetewet blijft voor overtredingen die hebben plaatsgevonden of zijn aangevangen voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet, het recht van toepassing zoals dat gold vóór dat tijdstip.

DNB zal daarbij rekening houden met hetgeen in artikel 7, eerste lid, van de Invoerings- en aanpassingswet Wft is bepaald, namelijk dat de toezichthouder na inwerkingtreding van de Wft tot drie jaren na de dag waarop de overtreding is begaan een bestuurlijke boete kan opleggen terzake van overtreding van een voorschrift gesteld bij of krachtens de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993. DNB interpreteert artikel 7, eerste lid, van de Invoerings- en aanpassingswet Wft aldus dat zij niet langer bevoegd om dat deel van de overtredingen te beboeten dat voor 1 januari 2007 is aangevangen. De bestuurlijke boetes zullen derhalve zien op de periode vanaf 1 januari 2007 tot 4 juli 2013.

De normschendingen waarvoor (deels) met deze beschikking bestuurlijke boetes worden opgelegd hebben ten minste vanaf 1 januari 2007 doorlopend plaats gehad en duurden in elk geval tot en met 4 juli 2013. De overtredingen zijn derhalve vóór de inwerkingtreding van de Boetewet aangevangen, zodat het (meest gunstige) recht van toepassing blijft dat gold vóór 1 augustus 2009.

36. Uit artikel 1:81, eerste en tweede lid, Wft (oud) volgt dat het bedrag van de boete wordt bepaald op grond van het Besluit boetes Wft (oud).
In artikel 2 en 3 van het Besluit boetes Wft (oud) is voor artikel 3:10, eerste lid, Wft bepaald dat overtreding daarvan beboetbaar is volgens tariefnummer 3 met een bedrag van tenminste EUR 6.000,- dat, conform artikel 6, tweede lid, van het Besluit boetes Wft (oud) vermenigvuldigd moet worden met de draagkrachtfactor die in dit geval van toepassing is.
In artikel 2 en 3 van het Besluit boetes Wft (oud) is voor artikel 3:17, eerste lid, Wft bepaald dat overtreding daarvan beboetbaar is volgens tariefnummer 3 met een bedrag van tenminste EUR 6.000,- dat, conform artikel 6, tweede lid, van het Besluit boetes Wft (oud) vermenigvuldigd moet worden met de draagkrachtfactor die in dit geval van toepassing is.
Volgens artikel 7, sub e, onder 2 van het Besluit boetes Wft (oud) is de in artikel 6, tweede lid, bedoelde draagkrachtfactor vijf voor verzekeraars met een balanstotaal van ten minste EUR 500.000.000,-. Nu HDI kwalificeert als een verzekeraar in voornoemde zin en een eigen

vermogen van ten minste EUR 500.000.000,-, heeft, is de draagkrachtfactor vijf en dient het boetebedrag van EUR 6.000,- per afzonderlijke overtreding vermenigvuldigd te worden met de draagkrachtfactor vijf. Hieruit volgt dat het bedrag van de bestuurlijke boete EUR 30.000,- voor de overtreding van artikel 3:10, eerste lid, Wft, alsmede voor overtreding voor overtreding van artikel 3:17, eerste lid, Wft bedraagt. Gecumuleerd bedragen de bestuurlijke boetes EUR 60.000,-.

In zijn algemeenheid moet worden aangenomen dat de door de wetgever vastgestelde boete evenredig is aan de ernst van de overtreding en dat matiging eerst in zicht komt indien er sprake is van verminderde verwijtbaarheid of bijzondere omstandigheden in de zin van gebrek aan draagkracht. In het onderhavige geval is er naar het oordeel van DNB geen sprake van verminderde verwijtbaarheid. Tevens ziet DNB geen aanleiding om uit te gaan van een verminderde draagkracht. In het licht van een balanstotaal van HDI van ruim EUR 1.310.000.000,- en een Eigen Vermogen van EUR 127.422.000,- in 2012, alsmede gezien de meest recente aan DNB gerapporteerde financiële gegevens over het vierde kwartaal van 2013, ziet DNB in een verlies van bijna EUR 5.000.000,- in 2012 ook geen aanleiding om uit te gaan van een verminderde draagkracht. Mede nu als gevolg van twee bestuurlijke boetes van in totaal EUR 60.000,- het voortbestaan van HDI niet in gevaar zal worden gebracht, ziet DNB geen redenen om het boetebedrag te matigen.

Teneinde een boete vast te stellen die evenredig is aan de ernst en omvang van de overtreding en de draagkracht gaat DNB er daarom toe over aan HDI twee bestuurlijke boetes op te leggen met een totaalbedrag van **EUR 60.000,-**.

Betaling van de bestuurlijke boetes dient te geschieden binnen de in artikel 1:85 van de Wft (oud) voorgeschreven termijn van zes weken na de inwerkingtreding van dit besluit. De betaling dient te worden gedaan op rekeningnummer [REDACTED] ten name van De Nederlandsche Bank NV, Westeinde 1 te Amsterdam, onder vermelding van factuurnummer [REDACTED]. Hierbij wordt opgemerkt dat de bestuurlijke boetes wordt vermeerderd met de wettelijke rente (momenteel 3%), welke wordt gerekend vanaf de dag waarop sedert de bekendmaking van het boetebesluit zes weken zijn verstreken.

Openbaarmaking bestuurlijke boete

37. Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat in artikel 1:98 Wft is bepaald dat DNB een besluit tot het opleggen van een bestuurlijke boete ingevolge de Wft openbaar maakt, nadat het rechtens onaanastbaar is geworden, tenzij de openbaarmaking van het besluit tot het opleggen van een bestuurlijke boete in strijd is of zou kunnen komen met het doel van het door DNB uit te oefenen toezicht op de naleving van de Wft. Te zijner tijd zult u hierover afzonderlijk worden geïnformeerd.

Tegen deze beschikking tot het opleggen van bestuurlijke boetes kan door iedere belanghebbende binnen zes weken na de dag van bekendmaking bezwaar worden gemaakt bij:

De Nederlandsche Bank NV
T.a.v. de Divisie Juridische zaken, afd. Toezicht en wetgeving
Postbus 98
1000 AB Amsterdam

Ingevolge artikel 1:85, tweede lid, van de Wft (oud) wordt met het instellen van bezwaar en beroep de verplichting tot betaling opgeschort totdat de beroepstermijn is verstreken of, indien beroep is ingesteld, op dat beroep is beslist.

Amsterdam, 1 april 2014
De Nederlandsche Bank NV

directeur